

Tema d'Estudi El matrimoni: Sagrament de la missió

Matrimonis en missió: som un, som tres

CURS 2020 -2021

SUMARI

Presentació de l'ERI	3
Introducció al tema d'estudi	5
Primera reunió – LA DIMENSÍO MISSIONERA DELS EQUIPS DE LA MARE DE DÉU	8
Segona reunió – EL MATRIMONI, CAMÍ DE SANTEDAT	14
Tercera reunió – MARIT I MULLER: CRIST US HA ENVIAT EN MISSIÓ AL VOSTRE CÒNJUGE	21
Quarta reunió – LA MISSIÓ DELS ESPOSOS ENVERS ELS FILLS	29
Cinquena reunió – EL MINISTERI DE L'HOSPITALITAT	37
Sisena reunió – UNA MISSIÓ ENVERS ALTRES PARELLES	44
Setena reunió – LA LLAR APÒSTOL	52
Vuitena reunió – LA MISSIÓ DEL CEL	59
Novena reunió – Balanç	67
Annexos	74
Pregària per a la canonització del servidor de Déu P. Henri Caffarel	75
Magnificat	76
Abreviatures i anotacions	77

PRESENTACIÓ DE L'ERI

Benvolguts matrimonis, sacerdots, consiliaris i consellers espirituals dels Equips de la Mare de Déu,

Mentre escrivim la introducció d'aquest tema d'estudi, el món sencer està vivint una situació d'angoixa i por sense precedents per la propagació incontrolada de la pandèmia del coronavirus, que ha afectat milers de persones als cinc continents i ha provocat nombroses víctimes, inclosos molts membres del nostre estimat moviment. Preguem al Senyor i a la nostra Mare Maria, intercessora, guia i protectora en el nostre camí, que alleugi els afectats, ens alliberi d'aquest flagel imparabla i permeti que el món recuperi ràpidament la calma, portant consol als que han perdut els seus éssers estimats i han vist llur economia greument afectada. La vida continua i el nostre projecte de vida en moviment ens porta a un nou començament d'any en el calendari europeu, que s'inicia el setembre i acaba el juliol de l'any següent.

Avui tenim la gran alegria de presentar al moviment aquest tema d'estudi per al curs 2020-2021, titulat ***El matrimoni, sacrament de la missió***. L'ERI ha confiat la redacció del tema a la súper regió de França-Luxemburg-Suïssa. Va comptar amb l'ajuda del Pare dominic Dominique-Raphaël KLING, consiliari dels ENS a la ciutat de Bordeus, i la col·laboració, entre d'altres, de Marie-Josèphe i Pierre Huzar, el matrimoni responsable dels temes d'estudi a la SR FLS i, naturalment, Catherine i Christophe Bernard, el matrimoni responsable de la SR; a tots ells expresseu el nostre agraïment i afecte per aquesta contribució que ens ajudarà a conèixer més profundament el

pensament del nostre fundador, en línia amb les Orientacions de Vida del Moviment, que precisament aquest tercer any de marxa després de la trobada de Fàtima, té com a eix *el matrimoni, sacrament de la missió*.

És una audàcia teològica que el tema d'orientació i estudi de la vida d'aquest any porti per títol *El matrimoni, sacrament de la missió*, tenint en compte que el sacrament per excel·lència de la missió és la Confirmació, en la qual Déu completa en nosaltres l'obra iniciada amb el Baptisme, consolidant la força cristiana. El Catecisme de l'Església Catòlica diu: "L'efecte de la Confirmació és l'especial efusió de l'Esperit Sant, com la de la Pentecosta. Aquesta efusió imprimeix en l'ànima un caràcter indeleble i forneix un creixement de la gràcia baptismal: arrela més profundament en la filiació divina; uneix més sòlidament a Crist i a la seva Església; enforteix en l'ànima els dons de l'Esperit Sant; dona una força especial per a ser testimonis de la fe cristiana."¹ Aquesta gràcia que rebem de Déu és individual.

Quan vam establir a l'ERI l'Orientació Específica de Vida 2020-2021 *El matrimoni, sacrament de la missió* i el seu tema d'estudi associat, no pensàvem en una interpretació literal que ens portés a afirmar que el matrimoni és estrictament un sacrament de la missió segons una comprensió teològica tradicional. On volem arribar, des del punt de vista dels Equips i el pensament del nostre fundador, és que un matrimoni que assumeix la seva realitat conjugal com un sacrament de l'Església, no tan sols viu la unió conjugal en Crist, sinó

¹ <http://parroquia.cat/wp-content/uploads/2011/05/COMPENDIcat.htm#CONFIRMACI%C3%93>

que es converteix en aquest signe visible de l'amor de Déu. És a dir, la seva missió està profundament orientada cap al testimoni, i té un efecte transformador que només la parella humana pot realitzar a partir de l'especificitat del seu sagrament. No hem pas d'oblidar que, en la mística dels Equips, el testimoni de vida és un dels pilars fonamentals que ens permet mostrar el nostre carisma al nostre entorn.

El tema d'estudi s'ha d'entendre en aquest sentit. Nosaltres, els Equips, hem llegit molts dels escrits del Pare Caffarel, però potser hauríem d'anar més enllà en el coneixement de la seva teologia. Precisament per aquesta raó, hem volgut treballar sobre aquest tema amb la SR França-Luxemburg-Suïssa, ja que disposen d'una immensa riquesa documental sobre l'obra del nostre fundador pel que fa a la realitat del matrimoni sacramental cristià, que tan sols ha creuat tímidament les fronteres, i que ara tindrem el privilegi de conèixer i integrar en el nostre procés de formació.

Quan pensem en la teologia del matrimoni, és impossible no pensar en la teologia que ve dels escrits del nostre fundador, que va veure el matrimoni cristià en la totalitat de la seva entitat com a sagrament, amb una perspectiva missionera i un camí de santedat al qual avui l'Església i el moviment ens criden i conviden.

Des que el cardenal Jean-Marie Lustiger va qualificar el pare Caffarel com un profeta del segle XX, ens hem acostumat a sentir moltes referències similars d'ell com a profeta del nostre temps, profeta del matrimoni, etc. En cada una d'elles s'hi amaga un sentiment d'admiració pel caràcter atemporal de cada un dels seus pensaments, que mantenen una actualitat i rellevància sorprenents. En aquest viatge

apassionant, a través de vuit reunions i una reunió de balanç, explorarem la irrefrenable força missionera que emana del matrimoni sacramental, i podrem trobar la convergència que hi ha entre el pensament del nostre fundador i el pensament de l'Església d'avui, en particular el del Sant Pare Francesc. És una meravellosa oportunitat que tenim en aquest preciós document per conèixer amb més profunditat la teologia del nostre fundador, que, avançant-se al seu temps, va revolucionar el paper del matrimoni cristià a l'Església, ressaltant el seu caràcter missioner que aquest document vol destacar. A vegades no és fàcil llegir al Pare Caffarel, perquè la profunditat dels seus escrits requereix una disposició especial i un esforç suplementari. Tant de bo que sigui una excel·lent oportunitat per aprofitar tota la riquesa que es desprèn del seu pensament fent un esforç de preparació i estudi previ per part de tot l'equip i el seu consiliari, permetent així que brilli en tota la seva dimensió aquesta mina de diamants que ens obre aquest llibre.

Si al final d'aquest estudi heu crescut en l'admiració per la fecunditat d'aquest home meravellós, i s'ha despertat en vosaltres el desig d'aprofundir en el coneixement de la seva prolífica obra, comprenent la particular visió missionera que sempre l'ha captivat sobre la parella humana i l'experiència del sagrament del matrimoni, llavors s'haurà complert l'objectiu dels autors i de l'ERI.

Així sigui,

Clarita i Edgardo Bernal-Fandiño

Matrimoni responsable internacional

INTRODUCCIÓ AL TEMA D'ESTUDI

Busquem junts

El pensament del Pare Caffarel, fundador dels Equips de la Mare de Déu, és comparable a una mina de diamants a l'aire lliure. En submergir-hi l'esperit, gairebé sense esforç surten a la superfície ràfegues pures de llum. Es descobreixen gemmes tallades i polides per milers d'hores d'oració i meditació: les seves intuïcions primigènies estan habitades per una llum que el nostre fundador va saber captar a través de les nombroses reflexions intercanviades amb tantes parelles santificades per la gràcia del matrimoni. Ens conformem a posar-los els anells d'or de casats per revelar la seva grandesa. El lector s'enfronta al risc que els textos resultin una mica cridaners o massa densos, però si aconseguim que el lector vulgui saber més del pensament del Pare Caffarel, haurem complert el nostre objectiu.

Les veus del Papa Francesc i del Pare Caffarel unides en una mateixa crida

Tot cristià és missioner en la mesura en què s'ha trobat amb l'amor de Déu en Crist Jesús; ja no diem que som «deixebles» i «missioners», sinó que som sempre «deixebles missioners». (Papa Francesc. *Evangelii gaudium* núm. 120).

Davant els desafiaments de la nova evangelització, el mandat del Papa Francesc coincideix sorprenentment amb les profundes intuïcions del Pare Caffarel, en les quals l'experiència espiritual s'obre a la missió: "Els homes que oren són com les fibres que uneixen la branca trencada al tronc: encara donarà flors i fruits..." (AO, núm. 135-136, pàg. 137). I aquest impuls missioner caracteritza més profundament la fecunditat de la parella: "Déu se serveix d'ella per realitzar el seu gran Disegni, està al servei de la unió de Crist i de l'Església" (AO, núm. 111-112, pàg. 327).

Per què ens hauria de sorprendre aquesta increïble correspondència i actualitat del missatge dels EMD? Les figures de la santedat i el Magisteri de l'Església acullen en la mateixa tensió la realitat espiritual viscuda als nostres temps: la primera amb una audàcia tenyida d'accentos profètics, la segona amb la perspectiva i la saviesa de la confirmació confiada a l'ensenyança del successor de Pere.

Si hem de ser francs, no trobarem en el pensament del Pare Caffarel iniciatives imperatives i pràctiques sobre el que ha de ser l'apostolat del matrimoni, amb la possible excepció de fomentar l'hospitalitat i acompanyar les parelles que es preparen per al matrimoni o que estan ferides per la prova. Però la preocupació per vitalitzar l'apostolat a través d'una fervent vida espiritual mai surt del camp de la seva mirada inquieta per les transformacions del seu temps.

L'esquema de les reunions

Introduïrem el nostre tema demostrant la naturalesa missionera dels Equips (cap.1). Després, l'exploració de les diferents facetes de la missió del matrimoni a l'escola del Pare Caffarel trobarà la seva font en l'experiència trinitària del matrimoni com a participació de la santedat de Déu (cap. 2). Llavors, com el corrent d'aigua viva que és la gràcia, passarem per la sorprenent diversitat de la missió del matrimoni: la santificació mútua dels cònjuges (cap. 3), els fills (cap. 4), l'hospitalitat a la llar (cap. 5), l'atenció a altres parelles (cap. 6) i la vida professional i els compromisos externs (cap. 7). En última instància, la gràcia que surt de Déu torna a Ell i es perd a l'immens oceà de la seva eterna glòria al qual tots estem convidats. Un dels missatges més inspirats del Pare Caffarel és el de sentir que els llaços entre els esposos "són més forts que la mort" (Cap. 8): si la santedat és la perfecció de la caritat, l'amor de la parella és més que una disposició i una ajuda mútua, realitza la imatge última i eterna del seu autor, és a dir, la comunió trinitària. La comprensió de la naturalesa de la missió cristiana es redueix, per tant, a captar el disseny amorós de Déu sobre la humanitat: el matrimoni és molt més que un inici, és el compliment d'aquest disseny, com confirmen les nombroses paràboles evangèliques que descriuen el Cel com un misteri nupcial.

Hauria sigut possible fer altres composicions. L'elecció d'aquest esquema ens sembla que exposa àmpliament la concepció que té el Pare Caffarel del ministeri de la Paraula que recau sobre el matrimoni: neix del cor a cor amb Déu en el sí de l'amor dels esposos per desplegar-se en cercles centrífugs i, finalment, per ser reprès en la immensa lloança al cel del poble "d'adoradors en esperit i en veritat". Aquest esquema és, d'altra banda, molt similar a les 10 propostes que va fer en el moment del Concili a *La missió apostòlica del matrimoni i de la família* (1961).

Actualitat del tema

Que actual, llavors, és aquesta renovació espiritual traçada pel fundador dels Equips per impulsar la missió! El que volem donar a conèixer als membres de l'equip és la riquesa i la profunditat d'aquesta herència: un resum breu, dens i tan fidel com sigui possible als escrits del Pare Caffarel, la comparació amb textos complementaris agafats dels escrits del Papa Francesc, juntament amb qüestions per afavorir la posada en comú de l'equip.

L'exigència presentada podria semblar massa ambiciosa, fins i tot utòpica. Però això seria oblidar que l'espiritualitat dels Equips del Pare Caffarel és un impuls, un camí que exigeix un desplegament progressiu, integrant les forces i la maduresa espiritual de cada matrimoni.

Acabem citant aquest text: "Si els Equips de la Mare de Déu no són la pedrera d'homes i dones disposats a assumir amb valentia totes les seves responsabilitats a l'Església i a la societat, perden la seva raó de ser". (Cita del Pare Caffarel a *La missió de l'amor*, pàg. 3-4).

El Pare Caffarel insistia molt en la necessitat de preservar tot el significat del terme "espiritualitat", és a dir, evitant separar els actes identificats com espirituals (com l'oració i la vida interior) de la nostra quotidianitat entesa com un compromís de viure plenament la nostra vida de cristians. "Onsevulga que siguem, onsevulga que visquem, amb la nostra família, a casa, a la feina, durant l'oci..., hem de seguir l'exemple de Crist, i servir com Ell ho va fer". (*La missió de l'amor*, pàg. 44).

El terme “deixeble missioner” que tant agrada al Papa Francesc, es converteix així en el de “matrimoni missioner”, el de dos deixebles que viuen plenament en la santedat del seu matrimoni.

Primera reunió

LA DIMENSIÓ MISSIONERA DELS EQUIPS DE LA MARE DE DÉU

Els Equips de la Mare de Déu, comunitat eclesial, són comunitats missioneres. I si un dia no ho fossin, ja no serien comunitat eclesial (HC, *Els EMD. La seva missió*, 1957)

1. Pregària a l'Esperit Sant

Veniu, Esperit diví, envieu la vostra llum des del cel. Pare amorós del pobre; do, esplèndid en els teus dons; llum que penetra les ànimes, font del consol més gran. (...). Entra en el més pregon de l'ànima, llum divina, i sadolla'ns. (...) (*Veni, Sancte Spiritus*)

2. Pistes per a la reflexió

Amb 2.500 milions de cristians entre 8.000 milions d'habitants, la urgència de la missió al món no minva, i crida a nous testimonis de l'Evangeli. La vitalitat dels EMD ens mostra un lloc providencial per al compromís laical impulsat pel Concili Vaticà II i els Papes successius: la santedat del matrimoni. Però, quines són les línies generals específiques d'aquesta missió?

Per comprendre-ho, el Pare Caffarel utilitza la paràbola de cinc responsables de comunitats cristianes que afronten el repte de la nova evangelització. El primer, tria dirigir tot el seu esforç a promoure el fervor cristià a través de la pregària, els sagraments i la formació. El segon hi afegeix la preocupació de cristianitzar tots els aspectes de la vida civil: professional, política, domèstica, etc. El tercer, marcat pel manament de Crist "Sigueu u, com el Pare i jo som u", centra els seus esforços en la unitat i la fraternitat de la seva comunitat. El quart entén que la vida dels seus fidels gravita essencialment en cercles seculars sovint allunyats de la fe. Aboca la seva energia en la moralització dels que són lluny de l'Església: la justícia social, la solidaritat, la dignitat de la persona, el respecte als més pobres... El cinquè fa un descobriment decisiu: totes les comunitats estan teixides no d'individus, sinó de llars familiars, cèl·lules primàries de la societat i de l'Església. Cada persona santificada dins del seu cercle familiar es nodrirà d'una rica fecunditat cristiana en tots els cercles de la vida humana.

La intuïció missionera dels Equips de la Mare de Déu

Aquesta és la intuïció del Pare Caffarel: la família està cridada a esdevenir el lloc originari de la missió, que consisteix a fer penetrar el fet diví en la massa humana, seguint l'exemple de l'encarnació del Verb. El carisma dels EMD participa en la santificació del món en cristianitzar específicament l'amor de parella. Aquest apostolat d'encarnació, gens evasiu, dona testimoni i crida a totes les famílies del món a acollir i viure en presència del Verb, que va venir a nosaltres a salvar l'amor de Déu i l'amor de la humanitat. El Pare Caffarel, amb una bella imatge, compara el carisma dels equips amb una lupa que concentra els rajos de sol en un sol punt. En l'Esperit dels Equips, es tracta de deixar actuar Crist des de la gràcia del matrimoni, fomentant un impuls missioner que arribi a les perifèries.

És una idea antiquada i utòpica? Des del moment que es va promulgar la carta el 1947, els Equips es van desenvolupar ràpidament a Europa i després per tot el món: més de 20 països passats 10 anys, 85 països avui. El moviment ha experimentat una expansió tan inesperada com universal. En ella mateixa, aquesta increïble fertilitat dona fe com fou de profètica i continua sent la idea fundacional del moviment. Confirma l'expectativa i la necessitat internacional d'una profunda espiritualitat conjugal fonamentada en la pregària, sigui quina sigui la cultura. Autèntics signes dels temps, les parelles dels equips descobreixen que no són receptacles passius de la gràcia del matrimoni, sinó que són transformades com a famílies en una petita Església (*Ecclesiola*) portadora de la vocació missionera de tota l'Església.

Cada missió està arrelada en una vocació, una crida específica. La dimensió internacional del moviment és la millor prova de la naturalesa intrínsecament missionera dels Equips: “Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres.” (Jn 13, 35)

El nostre món modern espera una mica més d'ànima

La gràcia del matrimoni configura la parella amb Crist en la triple dimensió baptismal de sacerdot, profeta i rei. Obre l'amor dels esposos a una dimensió pentecostal que dona fruit en “amor, goig, pau, paciència, benvolença, bondat, fidelitat, modèstia i domini d'un mateix” (Ga 5, 22-23). Creats a imatge de Déu, els esposos no només reproduïxen a les seves vides els camins del Creador, sinó que el fan present i viu, perfilant amb les seves vides una icona visible del do etern del Pare al Fill, del Fill al Pare i de l'efusió de l'Esperit Sant: estan plens de la Trinitat i la irradien desbordant-se als altres en la missió.

Segellat per un pacte original i regenerat en Crist, l'amor dels esposos és una de les missions privilegiades amb què Déu realitza el seu gran pla de salvació per al món. Està, com diu Pau, al servei de la unió de Crist i l'Església.

Un Equip de la Mare de Déu és una escola de vida cristiana.

Un Equip de la Mare de Déu és un laboratori d'espiritualitat per al cristià casat.

Un Equip de la Mare de Déu és un centre de difusió d'aquesta mateixa espiritualitat.

Un Equip de la Mare de Déu és un testimoniatge. (HC, *Les finalitats del moviment*, 1952)

3. Textos per a la reflexió

Del Pare Caffarel

Però vull que ho sapiguen bé, i us ho repeteixo avui solemnement: si un dia l'Església em digués que els Equips de la Mare de Déu són inútils, us ben asseguro que no esperaria 24 hores abans de dissoldre'ls i demanar als seus membres que vagin on puguin servir millor a l'Església. (HC, *Els Equips de la Mare de Déu. La seva missió*, 1957)

La llar cristiana participa de la funció apostòlica de l'Església.

També veig en la renovació mundial del matrimoni cristià una immensa ajuda que Crist ofereix a la seva Església. En un moment en què la població mundial creix a un ritme vertiginós [...] és urgent que augmenti el nombre de testimonis de Crist a tot el món. I justament, si cada cop més famílies cristianes descobrissin que ja no es poden conformar en ser beneficiàries de l'acció santificadora de l'Església, sinó que han de contribuir en massa a la seva acció apostòlica, que han de ser una “epifania” del misteri de Crist i de l'Església, llavors, n'estic convençut, estariem assistint a una expansió prodigiosa del Regne de Déu.

Per últim, veig en la renovació del matrimoni una esperança preciosa per a aquelles parts del món on les estructures eclesialtiques estan paralitzades o suprimides, on el culte no sempre és possible. Allí, l'Església de Crist es refugia, es concentra –si em permeteu– en les llars profundament cristianes. I en aquestes famílies-catacumbes hi resideix una vida, elemental sens

dubte, però capaç dels més bells fruits de santedat, i allí s'hi perpetua. I allí Crist prepara una nova primavera per a la seva Església (AO, núm. 107, pàg. 382).

Discurs del Papa Francesc als participants a la trobada organitzada pels Equips de la Mare de Déu (Aula Clementina, dijous 10 de setembre de 2015)

En segon lloc, convido els matrimonis, enfortits per la reunió d'equip, a la missió. Aquesta missió que els és confiada i que és més important que la imatge de la família –com Déu la vol, formada per un home i una dona tant per al bé dels esposos com per a la generació i educació dels fills- i que avui es veu deformada per poderosos projectes contraris, subjacents a colonitzacions ideològiques. Per descomptat, ja sou missioners per la irradiació de la vostra família cap a les vostres xarxes d'amistats i relacions, fins i to més enllà. Atès que una família feliç, equilibrada, habitada per la presència de Déu, ja parla de l'amor de Déu a tots els homes. Però també us convido a comprometre-us, si us és possible, d'una manera cada vegada més concreta i amb creativitat constantment renovada, en activitats que es puguin organitzar per acollir, formar i acompanyar en la fe fonamentalment a parelles joves, tant abans com després del matrimoni.

També us exhorto a seguir apropant-vos a les famílies ferides, tan nombroses avui, sigui per falta de treball, per la pobresa, per un problema de salut, per un dol, per la preocupació causada per un fill, pel desequilibri per l'allunyament o l'absència, per un clima de violència. Cal oferir-se a aquestes famílies, amb discreció però amb generositat, sigui materialment, humanament o espiritualment, en qualsevol circumstància de fragilitat.

En fi, no puc fer altra cosa que animar els matrimonis dels Equips de la Mare de Déu a ser instruments de la misericòrdia de Crist i de l'Església vers les persones que han fracassat en el matrimoni.

De Vocació i Missió (ERI, Fàtima 2018)

En aquesta nova etapa, el moviment com a tal assumeix amb consciència clara el sentit real de la seva missió a l'Església i al món. Per això, el moviment reafirma que la seva missió carismàtica no és només la vivència de l'espiritualitat conjugal sinó també la promoció d'un esperit missioner en cada membre, en cada equip (pàg. 20).

Tot això pot significar un nou impuls i esperit en la difusió del moviment. En efecte, en el marc de la Nova Evangelització, és important fer conèixer les riqueses del matrimoni cristià en el nombre més gran possible de països. Sabem bé en quina mesura la pedagogia dels Equips de la Mare de Déu fa evolucionar positivament la relació home-dona en qualsevol context geogràfic (pàg. 22).

4. Preguntes per a la reflexió en parella

Un sacerdot o un matrimoni ens va parlar una vegada dels EMD i el seu entusiasme ens va permetre unir-nos als equips (o vam arribar a conèixer els equips d'una manera diferent). Recordem aquell moment, lloem el Senyor per aquest do i per aquells que ens el van transmetre.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives per a la vida de cada individu o parella.
- Compartim sobre l'espai que ocupa l'equip i el moviment dels EMD a la nostra vida.

B.- Pregària

Mateu 9, 10-13

Després, mentre era a taula a casa seva, van acudir-hi molts publicans i altres pecadors i es posaren a taula amb Jesús i els seus deixebles. Quan els fariseus ho veieren, digueren als deixebles: “Per què el vostre mestre menja amb els publicans i els pecadors?” Jesús ho va sentir i digué: “El metge, no el necessiten els qui estan bons, sinó els qui estan malalts. Aneu a aprendre què vol dir allò de: El que jo vull és amor, i no sacrificis. No he vingut a cridar els justos, sinó els pecadors.”

Lluc 14,12-14

Després digué al qui l'havia convidat: “Quan facis un dinar o un sopar, no hi cridis els teus amics, ni els teus germans, ni els teus parents, ni veïns rics. Et podrien tornar la invitació i ja tindries la teva recompensa. Més aviat, quan facis un banquet, convida-hi pobres, invàlids, coixos i cecs. Feliç de tu, llavors, ja que ells no tenen res per a recompensar-te, i Déu t'ho recompensarà quan ressuscitin els justos!”

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: la Paraula de Déu.

Us proposem començar per la Paraula de Déu, el fonament de tota vida cristiana.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. Els EMD es van desenvolupar “naturalment” perquè els primers matrimonis estaven meravellats i entusiasmats. Com parlo jo dels EMD?
2. Com convingo a altres matrimonis dels beneficis dels EMD?
3. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meva esperança?
4. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
5. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Papa Francesc: *Evangelii gaudium*

Verge i Mare Maria, tu que, moguda per l'Esperit, vas acollir al Verb de la vida en la profunditat de la teva humil fe, totalment entregada a l'Etern, ajuda'ns a dir el nostre «sí» davant la urgència, més imperiosa que mai, de fer ressonar la Bona Notícia de Jesús.

Tu, plena de la presència de Crist, vas portar l'alegria a Joan el Baptista, fent-lo exultar al si de la seva mare. Tu, estremida de goig, vas cantar les meravelles del Senyor. Tu, que vas estar plantada davant la creu amb una fe indestructible i vas rebre l'alegre consol de la resurrecció, vas recollir als deixebles en l'espera de l'Esperit perquè nasqués l'Església evangelitzadora.

Aconsegueix-nos ara un nou ardor de ressuscitats per portar a tots l'Evangeli de la vida que venç la mort. Dona'ns la santa audàcia de buscar nous camins perquè arribi a tots el do de la bellesa que no s'apaga.

Tu, Verge de l'escolta i la contemplació, mare de l'amor, muller de les bodes eternes, intercedeix per l'Església, de la qual ets la icona pura, perquè ella mai es tanqui ni es detingui en la seva passió per instaurar el Regne.

Estrella de la nova evangelització, ajuda'ns a resplendir en el testimoni de la comunió, del servei, de la fe ardent i generosa, de la justícia i l'amor als pobres, perquè l'alegria de l'Evangeli arribi fins als confins de la terra i cap perifèria es privi de la seva llum.

Mare de l'Evangeli vivent, font d'alegria per als petits, prega per nosaltres. Amén. Al·leluia.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Segona reunió

EL MATRIMONI, CAMÍ DE SANTEDAT

Aquest apostolat de santedat és, en cert sentit, l'únic veritable.

(AO, núm. 111-112, pàg. 239)

1. Pregària a l'Esperit Sant

De vós, Senyor, ve tot pensament bo, tot bon desig, tot bon projecte, tot bon esforç, tot bon èxit.

Esperit Sant, sou l'autor de l'amor sobrenatural dels nostres cors. Feu que aquesta gràcia d'amor creixi en mi, tot i la meua indignitat. (Adaptació d'una pregària de Sant Henry Newman)

2. Pistes per a la reflexió

En començar a caminar, el primer que cal saber és on anem. El disseny darrer de Déu per al món és la plenitud de la glòria del Cel (i veiem la llum en la teua llum, Salm 36), una altra expressió per referir-nos a la santedat a què tots estem cridats.

Aquest tema es va aprofundir en el seu moment a *Matrimoni sant: Alegria de l'Església, testimonis per al món*, i ens hi referim gustosament: el Pare Caffarel va desplegar àmpliament aquesta idea que “com més ens santifiquem com a persones, com a matrimoni i com a equip de base –la nostra vocació última- més fecunds serem per a l'Església i per al món”. Tal com explica: “En els nostres equips, Crist està treballant, és veritat, per santificar-nos i principalment per santificar-nos, perquè si no ens santifiquem, Ell no podrà actuar a través nostre. Estar santificat significa haver cedit davant Crist i, per tant, deixar-lo actuar. No estar santificat, en canvi, significa ser impermeable a Crist, ser un instrument que Ell no pot usar...”. I continua: “Un sant no és especialment, com molts imaginem, un campió que assoleix gestes de virtut, gestes espirituals. És, essencialment, un home seduït per Déu. Ofereix tota la seva vida a Déu”. (AO, núm. 111-112, pàg. 291).

Aquesta consagració a Déu no és, per tant, una peculiaritat dels sacerdots o religiosos: tota llar cristiana és, mitjançant el sagrament del matrimoni, consagrada per Déu. Si el matrimoni dona consentiment a aquesta vocació i missió primària, llavors té lloc una autèntica metamorfosi de l'amor dels esposos que s'estén de persona a persona en tota la vida de la família. Aquesta font de santificació fa que els esposos siguin autèntics administradors del misteri de Déu. (AO, núm. 111-112, pàg. 231).

El vincle entre santedat i missió: l'amor santificat que esdevé santificant

La santedat és a l'inici i al final de la vida de qualsevol matrimoni: la santedat de Déu és font inexhaurible de gràcia i sempre accessible a la parella, i la santedat del matrimoni actua com una unió efectiva amb Déu i com a testimoniatge del seu amor al món. L'amor santificat dels cònjuges esdevé santificant. L'esforç d'oració i ascesis que es requereix en els equips no és una mena de recepta per a l'èxit conjugal, sinó la profunda vocació i missió de la llar cristiana instituïda per Déu. Aquests mitjans es dediquen menys al servei de la santedat individual de cada membre de la família que a la de la comunió d'amor i vida que els uneix. El Pare Caffarel no dubta a parlar de divinització. Tota la vida d'una llar esdevé portadora de gràcia si actua a l'alçada de l'ambició divina. No importa en quina etapa del camí es trobi el progrés espiritual de la parella: aquest és el terme, aquest és el camí. La idea de santedat és l'ideal i la primera missió del matrimoni.

Moviment d'iniciació i de perfecció per al món

El fundador insisteix en la profunda naturalesa dels EMD: un moviment d'iniciació i un moviment de perfecció. La gràcia està totalment present des del punt de partida del sacrament del matrimoni i la missió de perfecció a què estan cridats els Equips demana un compromís cada cop més gran. Aquesta missió és encara més urgent perquè els desafiaments de l'evangelització exigeixen avui, tal vegada d'una manera sense precedents en la història, la santedat del laïcat. Afegim que l'exigència de santedat no sols és un requisit previ per a la força de la missió: té la seva pròpia finalitat que va més enllà de l'acció. En darrer terme, aquest món donarà pas a una nova terra i un cel nou, el Cel (cf. cap. 8 d'aquest Tema d'Estudi).

L'oració mística no s'ha de justificar per la seva eficàcia, i menys encara per l'eficàcia de la seva acció. És d'un altre ordre, misteriós, superior. Tanmateix, els homes més grans d'acció al Regne han estat grans místics. No hi ha res, doncs, més fals i inútil que oposar els místics i els homes d'acció reservant per als primers les altes formes d'oració i per als segons les empreses apostòliques. (AO, núm. 91, pàg. 13)

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

L'amor cristià és autènticament humà; és, al mateix temps, sobrenatural: la caritat, aquest amor que davalla del cor de Déu, el treballa des de dins com una saba poderosa i el fa fructificar en la santedat. (AO, núm. 2-3-4, pàg. 9)

Conec homes i dones que un dia van decidir fer alguna cosa sobre això. Pensaven en la seva existència des de la seva vida cristiana i no a l'inrevés. Alguns d'ells van haver d'introduir canvis profunds en la manera en què vivien les seves vides. No dic que ho hagin assolit de la nit al dia, que el seu propòsit no s'hagi alterat per raons de força major. Però el que us puc dir és que, per a aquests líders empresarials, metges, treballadors, mares amb famílies nombroses –que no estan menys ocupats que tots vosaltres– la vida s'ha transformat des que l'eucaristia, la Paraula de Déu i la pregària han trobat un lloc en la seva vida diària. No em fa por el fracàs de la seva fe ni de les seves llars: estan vius. (AO, núm. 62, pàg. 97)

Crec que el que manca a la comunitat cristiana i als seus membres és vitalitat: ja no senten cap virulència ni passió. Per la meua part, crec que la raó d'aquesta inquietant anèmia rau en la desafecció dels cristians d'avui per la pregària, i molt especialment per aquesta forma de pregària cara a cara de l'home amb Déu anomenada pregària mental. Sense ella, la Paraula de Déu, els sacraments, són d'alguna manera fonts assecades, energies desaprovades... Perquè quan els cristians no s'inspiren en el poder diví a través de l'oració es mitiguen en l'acció; com que no contempen la grandesa de Déu romanen pusil·lànimes; com que no s'elevan als pensaments del Senyor només els resta una mirada miop als problemes del món; com que no es connecten amb l'energia creadora són ineficients. En resum, quan els cristians no pregunten és com si s'haguessin quedat estancats en una etapa infantil.

En el món d'avui hem d'esforçar-nos a fer brillar la santedat de Crist que, al llarg dels segles, ha resplendit en els màrtirs, en els grans doctors, en les verges, en els eremites, en els missioners que ho han deixat tot, en els apòstols de qualsevol raça o condició. La santedat de Crist al segle

XX ha d'irradiar en els matrimonis. La prova és que en el moment que vulgueu encomanar-vos a sants casats serà difícil que trobeu altra cosa que sants llegendaris. Depèn de vosaltres convertir-se en aquests sants. (HC, *Per què Equips de la Mare de Déu? Requisits i Missió*, 1949)

Del Papa Francesc: *Amoris lætitia*

72. El sagrament del matrimoni no és una convenció social, un ritu buit o el mer signe extern d'un compromís. El sagrament és un do per a la santificació i la salvació dels esposos, perquè «la seva recíproca pertinença és representació real, mitjançant el signe sacramental, de la mateixa relació de Crist amb l'Església. Els esposos són, per tant, el record permanent per a l'Església del que va esdevenir a la creu; són l'un per l'altre i per als fills, testimonis de la salvació, de la qual el sagrament els fa partícips. (...).

Del Papa Francesc: *Gaudete et exultate*

19. Per a un cristià no és possible pensar en la pròpia missió a la terra sense veure-la com un camí de santedat, atès que “aquesta és la voluntat de Déu: que visqueu santament” (1Te 4,3). Cada sant és una missió; és un projecte del Pare per reflectir i encarnar, en un moment determinat de la història, un aspecte de l'Evangelí.

33. En la mesura que se santifica, cada cristià esdevé més fecund per al món. Els bisbes d'Àfrica Occidental ens van ensenyar: “Estem sent cridats, en l'esperit de la nova evangelització, a ser evangelitzadors i a evangelitzar a través de l'empoderament de tots els batejats perquè assumiu les vostres tasques com a sal de la terra i llum del món allà on sigueu”.

34. No tinguis por d'apuntar més amunt, de deixar-te estimar i alliberar per Déu. No tinguis por de deixar-te conduir per l'Esperit Sant. La santedat no et fa menys humà, perquè és la trobada de la teva debilitat amb la força de la gràcia. En el fons, com deia Leon Bloy, en la vida “hi ha només una tristesa, la de no ser sants”.

Testimoni d'un sacerdot consiliari de dos equips

Uns 10 anys després del nostre matrimoni, la meva esposa François em va fer una gran declaració: “Saps, si he de morir abans, sé que et faràs sacerdot i seràs molt feliç”.

El cor d'apòstol de la meva dona també va voler ser profeta: François partiria vers el Senyor 10 anys després colpejada per un càncer despietat, i aquest any 2020 celebraré un bell jubileu: els meus 25 anys de sacerdocí amb el meu arquebisbe!

“Vull que la meva alegria sigui amb tu i sigui perfecta!”

Sí, quina alegria consagrar en les meves mans humils el cos de Crist que la meva santa François adora al cel!

Testimoni d'un membre dels equips

Em van batejar quan vaig néixer. No vaig rebre una educació religiosa, a diferència de la meva dona. Ens vam casar davant del Senyor. Per a Suzanne, era un sagrament.

Per a mi, era una forma de mostrar-li el meu amor.

Més endavant, Suzanne em va oferir assistir a una sessió familiar a Paray-le-Monial.

Tallar les nostres vacances per barrejar-nos amb una colla de catòlics gelosos... Déu-n'hi-do! Suzanne va saber convèncer-me: "No has de fer res. Vine a veure".

Em vaig apuntar a un taller de pares. Un home gran ens va fer riure abans de sentir una cosa tan nova que em vaig posar a plorar al cap d'uns minuts. Simplement parlava d'amor, de l'amor dels pares pels seus fills, de les dificultats que tenen els pares per expressar aquest amor. També de la seva necessitat. Va expressar amb paraules senzilles el poder de l'amor de Déu. Vaig quedar aclaparat.

Aquell senyor era el pare Sonet. Es feia ressò de les dificultats que tenia amb el meu fill gran. La meva esposa (sempre ella!) em va parlar dels Equips de la Mare de Déu. Per què no? Però, així i tot, estava tallat. "Escolta, anem-hi una vegada... i ja veurem". Això només em va calmar a mitges.

Vaig descobrir un equip jove i dinàmic amb un capellà que comprenia els meus antecedents. Em va tranquil·litzar: no em jutjaven!

Poc després, el nostre segon fill em va interpel·lar durant la seva preparació per a la primera comunió: "I per què, papa, no la fas tu també?" Per descomptat, tots els companys de l'equip em van animar immediatament. Un any de reunions dominicals mensuals, riques en posades en comú, ensenyament i misses especialment fraternes.

Em va impressionar la fe vibrant d'alguns catecúmens que portaven una vida molt dura.

Recordo els anys que em posava a la fila de la comunió de braços plegats per rebre la benedicció dominical.

Les mirades sorpreses dels feligresos i a vegades també dels sacerdots, tenint en compte la meua edat (45 anys). Vaig tenir temps d'apropar-me a poc a poc, suaument, al misteri de la comunió, i de desitjar-la profundament. És a dir, rebre la comunió em fa molt feliç. Avui, l'Eucaristia em permet estar en contacte, cada diumenge, amb aquest amor de Déu. El mateix amor que em va commoure quan el vaig descobrir. Treure aigua d'aquesta font em permet avançar amb Suzanne.

4. Preguntes per a la reflexió en parella

La santedat de la parella com una unió efectiva amb Déu i com a testimoni del seu amor al món. Lloem el Senyor que ens proposa el seu amor i qüestionem-nos com donem testimoni.

[Les preguntes proposades no han de substituir les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives per a la vida de cada individu o parella.
- Compartim sobre tot allò que hagi estat per a nosaltres signe de la presència de Déu durant aquest mes.

B.- Pregària

Mateu 1,18-21

El naixement de Jesús, el Messies, fou d'aquesta manera: Maria, la seva mare, estava unida amb Josep per acord matrimonial i, abans de viure junts, ella es trobà que havia concebut un fill per obra de l'Esperit Sant. Josep, el seu espòs, que era un home just i no volia difamar-la públicament, resolgué de desfer en secret l'acord matrimonial. Ja havia pres aquesta decisió, quan se li va aparèixer en somnis un àngel del Senyor que li digué:

“Josep, fill de David, no tinguis por de prendre Maria, la teva esposa, a casa teva: el fruit que ella ha concebut ve de l'Esperit Sant. Tindrà un fill, i li posaràs el nom de Jesús, perquè ell salvarà dels pecats el seu poble”.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: la pregària.

Centrem la participació en la pregària, mitjà per progressar en santedat.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. Com entenem de manera concreta la frase del Pare Caffarel?: “Un sant no és especialment, com molts imaginem, un campió que assoleix gestes de virtut, gestes espirituals. És, essencialment, un home seduït per Déu. Ofereix tota la seva vida a Déu”.
2. De quina manera el nostre matrimoni ens converteix en una “cèl·lula de l'Església”?
3. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meva esperança?
4. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
5. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Papa Francesc: pregària a la Sagrada Família de l'Àngelus del 29 de desembre de 2013

Jesús, Maria i Josep
en vosaltres contemplem
l'esplendor de l'amor autèntic,
a vosaltres, confiats, ens adrecem.

Santa Família de Natzaret,
feu també de les nostres famílies
un lloc de comunió i cenacle d'oració,
autèntiques escoles de l'Evangeli
i petites esglésies domèstiques.

Santa Família de Natzaret,
que mai més hi hagi a les famílies episodis
de violència, tancament i divisió;
que tots els que han estat ferits o escandalitzats
siguin aviat consolats i curats.

Santa Família de Natzaret,
que el proper Sínode dels Bisbes
faci prendre consciència a tothom
del caràcter sagrat i inviolable de la família,
de la seva bellesa en el projecte de Déu.

Jesús, Maria i Josep,
Escolteu, acolliu la nostra súplica.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Tercera reunió

**MARIT I MULLER: CRIST US HA
ENVIAT EN MISSIÓ AL VOSTRE
CÒNJUGE**

Si sou lleials a l'amor, l'amor us portarà molt lluny i molt alt; us descobrirà un amor a Déu cada cop més profund. (AO, núm 84, pàg.430)

1. Pregària a l'Esperit Sant

Senyor Jesús, omple'm amb el teu esperit i amb la teva vida. Pren possessió de tot el meu ésser perquè la meva vida sigui un reflex de la teva.

Brilla a través de mi, viu en mi, i tots els qui em trobi podran sentir la teva presència en mi. En mirar-me, només et veuran a Tu. (Sant Joan Enric Newman)

2. Pistes per a la reflexió

Els primers temps del matrimoni van acompanyats amb molta freqüència d'una disminució de la vida cristiana: les parelles oposen l'amor humà i l'amor diví com si fossin contraris i no perceben que la vida del matrimoni crida, a una nova missió de santificació de la persona estimada. La teologia llatina ensenya que els cònjuges són ministres del seu propi matrimoni. Això és cert, no tan sols pel que es refereix a la celebració feta a l'església, sinó de tota la vida. El ministre d'un sacrament té una missió de santificació en nom de Crist. Els cònjuges estan en una missió de santificació l'un de l'altre al llarg de les seves vides.

El desafiament d'aquesta missió.

N'hi ha prou amb l'amor per fer créixer un cònjuge? Un dilema habitual sorgeix amb les renúncies que exigeix la convivència: em sacrificaré per ell, per ella? El sacrificaré o la sacrificaré a mi? Certament, el principi de l'amor cap a l'altre és una barreja gratuïta d'homenatge, d'abnegació, de desig ardent i desinteressat de la felicitat del cònjuge; però, aviat comença un segon moviment, més interessat i menys gratuït, perquè l'estimat ofereix presència, alegria, plenitud i realització per si mateix. El risc és rebaixar l'amor al seu gaudi, convertint-lo en la mida d'aquest gaudi.

El Pare Caffarel, quan se li pregunta sobre el risc de refredament que amenaça el matrimoni, resumeix el repte de la missió cap al cònjuge amb una resposta lapidària: "Prendre la decisió de no fer més per la persona que estimem no és sols el signe de la decadència de l'amor, és principalment la seva causa".

Sí, hi ha una temptació de paràlisi de l'amor conjugal que s'autojustifica per la por malaltissa o gelosa de perdre'l, la por a no tenir-ne prou, la decepció crònica de l'altre.

Al contrari, els esposos que s'estimen de debò viuen una mena de tensió, una constant i sana ansietat per la felicitat de l'altre, pacient i conquistadora, un íntim sofriment per no arribar a posar més de la seva part. Motivats per un amor renovat dia a dia en Crist, s'entrenen en la missió cap a l'altre. Hi ha un desafiament per a la salvació de l'amor dels cònjuges: mobilitzar cada vegada més la gràcia del matrimoni per seguir creixent en aquest do.

Quins mitjans aconsella el Pare Caffarel per acceptar el desafiament de santificar el cònjuge?

Els mitjans de la missió cap al cònjuge: transformar la pròpia mirada, donar consell, garantir el suport.

La missió recíproca dels cònjuges requereix segons el Pare Caffarel una actitud d'ajuda mútua marcada per la caritat, que es concreta en tres dimensions: mirar com veu Déu, aconsellar al cònjuge i recolzar-lo fidelment en els seus esforços.

La mirada de Déu és creadora: en mirar, crea. La mirada amorosa dels cònjuges ha d'intentar traspasar la cuirassa de l'aparença que petrifica l'ànima, per arribar fins al més profund a través de l'escletxa de l'amor. Estimar és, en primer lloc conèixer. L'amor total del cònjuge ens mena a unir-nos a la mirada de Déu que mira cada persona en la promesa de glòria que aspira oferir-li al cel. Tractar de conèixer desvetllant i deixar-se conèixer revelant-se formen part d'aquesta missió de la mirada que descentra, fa confiar i consola. Aquest camí requereix superar la por a la mirada dels altres deixant veure les pròpies debilitats. Perdonar autènticament és conèixer la profunditat i la bondat de la persona estimada més enllà de les ferides que hagin pogut causar les seves accions.

El fet de veure's a través dels ulls de l'altre obre una forma de control i de consell mutu favorable al creixement cristià en les eleccions que calgui fer i en les proves que s'han de superar: cada cònjuge, enriquit pels carismes compartits, ajuda l'altre en el camí de la santedat. Per descomptat, no es tracta de copiar-se mútuament, sinó d'equilibrar-se, estabilitzar-se i fer que floreixin aquests carismes. La convivència dona als cònjuges un coneixement concret i actualitzat que cap altre guia extern pot igualar.

Sortiré victoriós si no em canso de donar. A més a més una doble victòria: perseguint sense defallir la realització de l'ésser estimat avanço infal·liblement cap a la meua pròpia perfecció. (AO, núm. 27-28, pàg. 193).

Les etapes d'aquest camí de la missió del matrimoni: relació, amor, comunió.

El manament de l'amor és el gran precepte evangèlic de la Santedat: serem jutjats per l'amor. Certament és impossible estimar tots els homes amb el mateix amor total i efectiu, però, l'amor al cònjuge és la missió fonamental dels esposos com a resposta personal al manament nou: "Estimeu-vos els uns als altres". Per arribar a una comunió d'eternitat, l'amor humà s'ha de transformar per etapes en un amor específic de caritat. Aquesta és l'obra de tota la vida en comú. L'amor dels cònjuges no és la finalitat del camí de la santedat, sinó el seu missatger, perquè tan sols Déu pot satisfer l'ànima creada per acollir l'amor infinit. I això inclou un ordre de prioritats.

En resumir succintament aquesta missió d'acompanyament mutu, el Pare Caffarel fixa tres moments distints.

La primera etapa d'aquesta maduració cristiana de la relació consisteix en l'aprenentatge moral de la llei de Crist: el que és bo fer, o pel contrari el que ens allunya de Déu. Com de valuosa és la formació en equip per captar tota la bellesa de les exigències cristianes i animar-se en els punts d'esforç concrets!

L'home i la dona, amb la seva pròpia gràcia, ja han experimentat en l'amor conjugal que el fet de dependre de l'altre per a l'amor no disminueix la llibertat, sinó que l'engrandeix.

Descobreixen que aquest Déu que els va portar a l'altre, ara espera que es portin mútuament cap a Déu en un misteri conjugal.

La segona etapa, de l'amor a la caritat, s'aconsegueix quan, per una elecció eminentment personal, es decideix en la vida concreta estimar només a Crist: "Qui estima el seu pare o la seva mare més que a mi, no és digne de mi" (Mt 10, 37). La mesura de la caritat és, en última instància, Déu mateix: buscant promoure la vida espiritual del cònjuge, la seva vida de pregària, la meditació de la paraula de Déu, el recés anual de l'equip.

Finalment, la tercera etapa consisteix a deixar-se portar en tot per l'amor de Crist, que s'ha fet amic predilecte amb la seva exigència total de l'absolut: "Estimaràs el Senyor el teu Déu amb tot el cor, amb tota l'ànima i amb tot l'esperit" (Mt 22, 37).

Els cònjuges s'adonen que la comunió que representa l'amor-caritat va molt més enllà del que havien previst inicialment: porta a deixar que Déu passi per davant d'ells, oblidant-se d'ells mateixos per animar el cònjuge a una intimitat en la qual Déu es converteix en el primer. És un pas dolorós que s'ha de fer en una missió d'abnegació: tan sols Déu omple completament el cor i s'arrisca a convertir-se com un competidor del cònjuge. Crist exigeix ser considerat no tan sols com amic, sinó com 'l'Espòs'. "Quan s'ha assolit aquesta etapa, el cristià és al mateix temps el més indiferent i el més amorós de tots els éssers humans".

La paradoxa d'una indiferència monumental i d'una caritat universal dona als cònjuges un nou alè. El vincle conjugal transformat en una caritat d'eternitat ja és cosa del Cel i és capaç de passar per la mort. La unitat de la santedat es realitza: amb el mateix amor, Déu és estimat i s'estimen l'un a l'altre. Aquest amor esdevé fecund per a les altres missions, les engloba i les anima. "El cristià renuncia a tot, renuncia estimar algú per ell mateix, però des d'aleshores estimarà tots els éssers, no per ells mateixos, sinó per Crist, que vivint en ell, el mou a estimar".

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

El que se separa de Déu, tot i que no perd el poder d'estimar, deixa de banda el millor del seu amor. D'altra banda, aquest amor creix a mesura que creix l'amor a Déu. La unió conjugal val, en la dimensió humana i en la dimensió d'eternitat, el que val la unió dels esposos amb Déu. (...) No voler entregar-se a Déu implica negar al cònjuge el seu pa de cada dia: l'amor. Aquell que afirma estimar l'amor quan menysprea l'Amor està mentint. L'amor és tan sols un missatge, Déu és el seu amo. (...) La criatura no pot omplir un cor tan gran que és capaç de rebre el Creador. Aquesta decepció causa amb freqüència que algú perdi la fe en l'amor. (...) Això és el que hauríem d'haver-li plantejat d'entrada. És un mitjà i no la finalitat, però el mitjà és poderós. Per al cor humà l'amor és, de fet, la gran oportunitat. L'arrenca tant de si mateix com de l'injust control de les criatures. (AO, núm. 2-3-4, pàg. 12-13).

Un cop sanat l'amor, la gràcia, treballadora incansable, el recrea constantment, el rejuveneix diàriament i utilitza amb saviesa les alegries i les penes, els esforços i fins i tot les mancances per a tornar-lo més fort i més alegre. La comunitat conjugal és forta, perquè la gràcia és una poderosa treballadora de la unió. La gràcia genera aquesta unió, la repara i la consolida dia a dia. (AO, núm. 2-3-4, pàg. 11).

A l'origen d'una llar, inclosa la llar cristiana, entren en joc diversos motius i motivacions: l'atracció dels sexes, la por a la soledat, la necessitat d'estimar i ser estimat, el desig de tenir fills i també, per descomptat, el desig de progrés religiós. De fet, però, s'ha d'admetre que molt sovint aquest desig de progrés espiritual no és el primer. Els altres motius li fan una forta competència.

La gran tasca dels esposos cristians és, per tant, en primer lloc, prendre consciència que el "manament nou" els concerneix i, en segon lloc, treballar per a convertir el seu amor conjugal en caritat conjugal. (AO, núm. 125, pàg. 384).

L'amor no parla un altre idioma. Estimar, és voler l'èxit complet de la persona estimada, sens dubte, el seu desenvolupament i la seva felicitat humana. Però en primer lloc la seva realització espiritual, sense la qual la seva vida no tindrà èxit, el seu ésser serà eternament inútil. L'amor veritable és ambiciós i és exigent. (...) Quants marits i quantes esposes s'imaginem que treballen per a la salvació de l'altre, mentre recriminacions perpètuas enverinen els seus cors i la seva vida familiar, i no són res més que els fruits amargs de decepcions o tristes repressions!

Ésser exigent amb una exigència d'amor no és tant una qüestió d'acarnissar-se amb els defectes de l'altre (tot educador ho sap) com de fomentar en el propi cor, com aquell que revifa una flama, el creixement de la generositat cap a Déu i cap al proïsme. Sant Francesc de Sales, si no m'erro, diu en els seus escrits a Filotea: "Vols acabar amb els defectes? Cala foc als quatre racons del bosc i fugiran totes les bèsties salvatges..."

El que cal fer, en primer lloc, és de caràcter interior. Per a alguns, quan el cònjuge es nega a qualsevol esforç espiritual, això és tot el que es pot fer, però ja és molt. Per tant, manteniu intensa en vosaltres aquesta voluntat de santificació d'aquell qui Déu us ha confiat. Responsabilitzeu-vos d'ell, feu vostra la seva causa, comprometeu-vos en no escatimar esforços perquè pugui complir la seva vocació, i, que tot això es tradueixi en pregària. No oblideu que la vostra pregària com a cònjuges treu una força i una eficàcia excepcionals del sagrament del matrimoni. Uniu la penitència a la pregària, no haureu fet tot per ell fins que hàgiu fet penitència. (Respecte a això seria útil que llegíssiu o rellegíssiu el primer número de *L'Anneau d'Or* "El gra de mostassa").

Aleshores dirigiu una mirada lúcida al vostre cònjuge. Conegueu els seus dons, els aparents i els amagats com a bones llavors en la seva ànima, i ajudeu-lo a treure el màxim profit de tots ells. No ignoreu els seus defectes, però no els feu vostres, seria una complicitat, una falta greu de la qual molts cònjuges són culpables. Un cop més, aneu amb compte! Hi ha alguns que només saben veure el mal. Hi ha una lucidesa egoïsta – anava a dir diabòlica – molt diferent d'aquesta lucidesa d'amor que us recomano. (AO, núm. 19, pàg. 2-4).

Cal que treballeu en la vostra mútua santificació, no com dos predicadors que es fortifiquen mútuament tota la vida amb paraules pietoses, sinó essencialment en i a través de l'exercici mateix de la vostra vocació d'esposos i pares. No es tracta tant de "fer el bé" al cònjuge com d'ajudar-se, estimar-se, estimar els fills i fer-se costat l'un a l'altre en l'exercici de la paternitat i de la maternitat. (AO, núm. 11-112, pàg. 261).

Aquest ésser que estimeu, voleu amb totes les forces que es realitzi, que assoleixi tota la perfecció possible, que visqui una vida cada cop més intensa. Però en la mesura en la qual us limiteu a oferir-li la vostra dedicació, a compartir amb ell només els béns materials i morals,

restarà privat del que li és més necessari, és a dir, del do de vosaltres mateixos. Ell també us podria dir: “No és una cosa, un servei, és a tu a qui vull i no només una part de tu”. Estimar és molt més que donar, és donar-se un mateix, despullar-se de si mateix en benefici de l’altre, renunciar a disposar d’un mateix, consentir alegrement a la dependència. (...)

S’ha dit que l’àgape, la comunió entre els esposos, és pura donació, rigorosament desinteressada. Sí, en Déu, en el Pare en qui té la seva font, és una plenitud efusiva. Per altra banda, en el Fill, l’amor és en primer lloc l’acceptació del do del Pare, el mateix que per als fills de Déu. (AO, núm. 117-118, pàg .282-284)

Del Papa Francesc: *Amoris lætitia*

320. Hi ha un punt on l’amor de la parella aconsegueix el seu major alliberament i esdevé un espai de sana autonomia: quan cadascun descobreix que l’altre no és seu, sinó que té un amo molt més important, el seu únic Senyor. Ningú més no pot pretendre prendre possessió de la intimitat més personal i secreta de l’ésser estimat i només ell pot ocupar el centre de la seva vida. (...).

134. L’amor que no creix comença a córrer riscos, i només podem créixer responant a la gràcia divina amb més actes d’amor, amb actes d’afecte més freqüents, més intensos, més generosos, més tendres, més alegres. El marit i la muller “experimenten el sentit de la pròpia unitat i l’assoleixen cada cop més plenament”. El do de l’amor diví que es vessa en els esposos és al mateix temps una crida a un constant desenvolupament d’aquest regal de la gràcia.

Testimoni d’un membre d’un equip

Fa poc, vaig estar preparant el bateig del primer fill d’en Pierre i la Sophie (noms ficticis). Ens coneixem i em parlaven de la preparació de la cerimònia del seu casament religiós dos anys enrere.

Sophie, batejada, havia recuperat feliçment la pràctica religiosa després d’una adolescència difícil. En canvi, Pierre és ateu com tota la seva família. Soc testimoni del seu amor. És commovedor, ple d’atencions, delicada benvolença i un profund respecte cap als altres en reconèixer les seves diferències.

El sacerdot que va presidir el seu compromís va optar per una benedicció, això es corresponia amb el desig de Sophie que no volia imposar una missa als seus sogres. Pierre admira la delicadesa de la seva esposa, que per aquesta decisió no podrà combregar i tampoc ho podran fer els seus sogres que també són molt practicants.

En la seva vida de parella, Sophie no deixa d’explicar al seu marit la felicitat i els beneficis de la seva dignitat de filla de Déu. Pierre vol estar completament obert a l’existència de Déu. Escolta, entén, reflexiona i estima el cor d’apòstol de la seva esposa.

A partir d’aleshores Pierre decideix anar a veure el sacerdot per dir-li: “Pare, sàpiga que un dia demanaré el baptisme, la meua estimada esposa, profundament religiosa, m’ha explicat la vida de Jesús i l’amor que em té. Ara sé que ha ressuscitat i que és el camí, la veritat i la vida. Per tant vull segellar el nostre compromís en una Missa”. El sacerdot li va respondre: “Senyor, em commou la seva decisió, celebraré molt feliç l’Eucaristia!!!”

Amb l'acció de l'Esperit Sant, el cor d'apòstol de Sophie va fer i fa meravelles.

4. Preguntes per a la reflexió en parella

Cadascun dona les gràcies al Senyor i al seu cònjuge per un moment en el qual aquest últim ha estat missioner i font de progrés per a ell.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.
- Explicar un moment de la nostra vida en el qual el nostre cònjuge ens va ajudar a progressar espiritualment.

B.- Pregària

1 Pe 1,14-16. 22-23

Com a fills obedients, no us emmotlleu a les antigues passions de quan vivíeu en la ignorància, sinó feu-vos com aquell qui és sant i us ha cridat. També vosaltres sigueu sants en tota la vostra manera de viure, tal com diu l'Escriptura: Sigueu sants, perquè jo soc sant. Vosaltres us heu purificat obeint la veritat i ara podeu practicar un amor fratern sense hipocresia. Estimeu-vos els uns als altres intensament i amb un cor net, ja que heu estat engendrats de nou, no d'una llavor corruptible, sinó d'una que és incorruptible: la paraula de Déu viva i eterna.

Ef 5,25-28.32-33

Marits, estimeu les vostres mullers, tal com el Crist ha estimat l'Església i s'ha entregat a la mort per ella. L'ha volguda santificar purificant-la amb el bany de l'aigua acompanyat de la paraula. Volia portar a la seva presència una Església gloriosa, sense taques ni arrugues ni res de semblant: una Església que fos santa i immaculada. Igualment, els marits han d'estimar la muller com el seu propi cos. Qui estima la muller s'estima a si mateix. Aquest misteri és gran: jo entenc que es refereix a Crist i l'Església, i que també val per a vosaltres. Que cadascú estimi la seva muller com a si mateix, i que la muller sigui respectuosa amb el marit.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: el deure d'asseure's

El deure d'asseure's ens ajuda a conèixer millor el nostre cònjuge i ajudar-lo a progressar en la santedat.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. La missió recíproca dels cònjuges requereix segons el Pare Caffarel una actitud d'ajuda mútua i de caritat que es desplega en tres dimensions: mirar com Déu mira, aconsellar el cònjuge, recolzar-lo fidelment en els seus esforços. Concretament, de quina manera soc un missioner per al meu cònjuge?
2. "Prendre la decisió de no fer més per la persona que estimem no tan sols és signe de la decadència de l'amor, és la seva causa". Podem explicar com ens ajuden el deure d'asseure's i la regla de vida a fer més, per la persona que estimem?
3. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meua esperança?
4. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
5. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Déu et guardi, Josep, ple de gràcia,
 el Salvador ha descansat entre els teus braços i ha crescut davant els teus ulls,
 beneït tu entre tots els homes, i beneït Jesús,
 Fill diví de la teva esposa, virginal esposa.
 Sant Josep, donat per pare al Fill de Déu,
 Prega per nosaltres en les nostres preocupacions familiars,
 de salut i de feina, fins al final dels nostres dies,
 i dignat rescatar-nos en l'hora de la nostra mort. Amen.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Quarta reunió

LA MISSIÓ DELS ESPOSOS ENVERS ELS FILLS

Només els ajudaràs eficaçment a convertir-se en veritables seguidors de Crist si els estimes com Crist. (AO, núm. 48, pàg. 411).

1. Pregària a l'Esperit Sant

De l'Esperit Sant és la font dels tresors divins; Ell confereix saviesa, temor, criteri; a Ell la lloança i la glòria, el poder i l'honor. (*Anavathmi* de l'Esperit Sant)

2. Pistes per a la reflexió

Una mare il·lustrava el lloc dels pares en l'educació dels joves amb una imatge substancial: la del passatger en una *conducció acompanyada* de per vida, que observa impotent com el seu fill accelera saltant-se el codi de circulació, i la seva prudència elemental no li dona més marge de maniobra que atrevir-se a fer algunes observacions o tapar-se els ulls amb l'esperança que allò passi aviat.

El Pare Caffarel no subestima la dificultat d'aquesta missió: “Quan arriben els nens, ahora, porten una riquesa immensa i exigeixen una desapropiació brutal. Terrible i necessària, perquè el nostre camí cap a la santedat es compon de mort i de resurrecció, d'abnegació i de creixement de la caritat. Els nens, aquesta càrrega que un no defuig, els nens, que aconseguen que un home i una dona ja no puguin viure només per a ells mateixos”. Però d'això es dedueixen exigències esclaridores, impagables. Cristianament, els pares poden comptar feliçment amb la gràcia d'estat per dur a terme la seva missió com a educadors, ja que exerceixen un veritable ministeri amb la triple dimensió profètica, sacerdotal i real.

La missió de la Paraula

La vostra llar donarà testimoni de Déu d'una manera encara més explícita si consisteix en la unió de dos buscadors de Déu. (HC, *Les END face à l'athéisme*, 1970)

Convertit pel sacrament en instrument de la seva gràcia, l'amor dels esposos llueix en una comunitat *crística* que empara els fills i en la que s'hi juga la redempció dels cors. Ofereix la primera proclamació de l'Evangeli des de ben petits. En resum, un veritable ambient santificador en el qual els nens són els primers beneficiaris: no només són receptors de l'amor dels seus pares, sinó que són els seus testimonis. Els pares els ensenyen el llenguatge humà i, en una missió veritablement profètica, també els ensenyen el llenguatge de Déu. Sempre que primer s'hagin omplert de la seva Paraula i visquin d'acord amb ella... El profeta és qui escolta la Paraula de Déu, la medita dins el cor i després la proclama en nom de Déu.

Desgraciadament, molts nens moren de gana, gana de la Paraula de Déu, l'única que satisfà l'ànima i fa fructificar la gràcia germinal rebuda al baptisme. La primera missió dels pares és, per tant, donar testimoni: explicar el que saben de Déu, donar testimoni de la seva experiència de salvació, operant fins al fons de la seva vida matrimonial. Quin llenguatge és més universal i irrefutable que una vida matrimonial i familiar feliç i santa?

Aquesta missió troba una ajuda i un estímul inesperats: “Quants ensenyaments espirituals dona el nen a aquells dels que ha rebut la vida! Ell és el seu mestre fins i tot abans que es converteixin en el seu. Ell també parla del món de Déu”. Sempre que tinguin oportunitats de trobades interiors amb Déu, la frescor i la senzillesa de l'experiència dels nens, ¿no confirma als adults l'advertència de Crist: El que no torni a ser com un nen no entrarà al Regne de Déu”?

Una casa d'oració

Sabem de la primacia de l'oració en el pensament i en la vida del Pare Caffarel. Per tant, és en el centre de la missió d'educador. La Paraula de Crist té el poder de generar “adoradors en esperit i en veritat”. Els nens, com objecte de tota sol·licitud, són per descomptat, una contínua ocasió d'intercessió i lloança: “L'oració conjugal se serveix dels nens per cantar la glòria del Senyor en nom del món sencer”. També són els seus subjectes. Els pares els revelen la immensa gràcia del cara a cara amb Déu a través dels mitjans irremplaçables de l'oració familiar. “Una família que no practica l'oració familiar em recorda a una església rural on el llum del sagrari està apagat: no seria això un signe que Crist no és allà?”. Això és el que distingeix les famílies cristianes d'altres famílies. La vitalitat espiritual dels cònjuges, alimentada per l'oració conjugal, brilla a l'oració familiar. Llavors es produeix miraculosament una germanor d'ànimes en la que petits i grans, de genolls, es descobreixen germans i germanes d'un sol Pare al Cel. Molt més que una obligació penosa, l'oració familiar és l'activitat capital i fundacional en la que els pares tenen la missió principal. Quin poder d'iniciació per a un nen, l'espectacle d'un pare i una mare en adoració davant Déu!

La missió de la caritat fraterna

Un dels grans triomfs de la caritat entre cònjuges serà la transformació de la relació pare-fill en una caritat plena d'amistat fraterna. L'amistat exigeix reciprocitat, i això no és evident. El risc és que la relació entre pares i fills es paralitzi en relacions de superior a inferior, en relacions funcionals: funció paterna, funció materna, funció filial. Els nens, com els pares, tots som engendrats del mateix Pare amb la mateixa dignitat.

El primer pas en aquesta transformació purificadora és que els pares provin d'estimar els seus fills amb el mateix amor de Déu. Llavors, en iniciar un veritable diàleg entre iguals, la relació parental pot madurar en una veritable amistat entre pares i fills en Crist.

La urgència d'aquesta missió

A França, només un de cada quinze joves batejats manté una pràctica setmanal a l'església (De Joves adults d'Europa i religió, Stephen Bullivant, St Mary University, London, 2018). Siguin com siguin els debats de xifres, el desafiament de l'evangelització és dolorosament crucial per a “ajudar-los a convertir-se en cristians adults que responguin a aquesta crida amb el do joïós de la jove llibertat conquerida, i que s'embarquin a la gran aventura de la vida, decidits a no abandonar els valors del Senyor”. És necessari valorar des de la joventut aquesta escala de valors, que contradiu tan descaradament els valors del món en el qual viuen, i és necessari inculcar-los les màximes que corresponen, com: “Qui vulgui ser deixeble meu, que prengui la seva creu de cada dia i em segueixi”. (AO, núm. 48, pàg. 411).

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

L'amor que mostren al nen la seva mare i el seu pare és preciós. Més necessari, potser més vital, és l'amor que el pare i la mare professen entre sí: el seu amor com a esposos. Aquest amor, font del seu ésser, segueix sent per al nen el pa de cada dia, sense el qual mai assolirà el seu ple

desenvolupament. (...) Gràcies a ell, el nen, des de ben petit, es posa en contacte amb el gran misteri de la unitat de Crist i l'Església, que és en sí mateix el reflex i l'extensió de la unitat del Pare i el Fill en l'Esperit Sant. (AO, núm. 111-112, pàg. 197-198)

[Els nens] no estan farts. Cap tecla del seu teclat interior roman muda; cada criatura, cada esdeveniment, fa que vibri una d'aquestes notes. Cada cosa bella fa ressonar el cristall de la seva ànima. Perquè, a més a més d'aquesta facultat d'admiració, tenen una capacitat de meravellar-se, diríem, limitada. I en ells, el do del cor segueix a la meravella el cor. De fet, no és ja l'admiració el do? (AO, núm. 1, pàg.2)

Gràcia de purificació, gràcia de transfiguració, la gràcia sacramental del Matrimoni és finalment una gràcia de Fecunditat. (...) Col·laboradors de Déu, corredemptors amb Crist, els pares tenen la tasca, no només de despertar en el seu fill el sentit de Déu, sinó de formar-lo a poc a poc a semblança del seu diví Germà cultivant les gràcies del seu Baptisme. La gràcia del Matrimoni els dona el cor de Déu, les mans de Déu, per donar forma dia a dia a aquesta obra mestra: un fill similar al seu Fill. (AO, núm. 27-28, pàg. 221-222)

Si, al contrari, els teus fills et veuen sotmetent el teu judici i la teva vida a alguna cosa més gran que tu (em refereixo a qui té autoritat sobre tu), si acullen les teves instruccions i consells amb un biaix benèvol, si et senten parlar amb deferència dels teus dirigents religiosos i civils, si la teva actitud davant l'oració està marcada per l'adoració i, sobretot, si totes les teves reaccions quotidianes revelen que la voluntat de Déu és el motor de la teva vida, llavors no creuran que han de practicar la rebel·lió com a entrenament per a ser adults. (AO, núm. 125, pàg. 384)

Voleu saber ara per què en moltes famílies que practiquen l'oració familiar no veiem tots aquests beneficis? Perquè no està preparada. Per convertir-se en una pràctica viva que expressi l'ànima de la família l'oració ha de ser meditada, premeditada, pel pare i la mare, o almenys per un d'ells. (...) Pot dir-se, i de fet cal dir-ho: l'oració familiar val el que val l'oració conjugal, brolla viva i rica de la veritable oració conjugal. (...) No dubtem, doncs, en afirmar que l'oració conjugal, en una llar que ja practica l'oració familiar, segueix sent important i indispensable. (AO, núm. 98, pàgs. 141 a 143).

Com que els següents textos del Papa Francesc són importants però llargs, només s'inclouen extractes. Es recomana llegir els paràgrafs citats en la seva totalitat.

Del Papa Francesc: *Lumen fidei*

53. Els joves aspiren a una vida gran. La trobada amb Crist, el fet de deixar-se aferrar i guiar pel seu amor, amplia l'horitzó de l'existència, li dona una esperança sòlida que no decep. La Fe no és un refugi per a gent pusil·lànim, sinó que eixampla la vida. Fa descobrir una gran crida, la vocació a l'amor, i assegura que aquest amor és digne de Fe, que val la pena posar-se a les seves mans, perquè està fundat en la fidelitat de Déu, més forta que totes les nostres debilitats.

Del Papa Francesc: *Amoris lætitia*

18. L'evangelí ens recorda també que els fills no són una propietat de la família, sinó que tenen per davant el seu propi camí de vida. Si és veritat que Jesús es presenta com a model d'obediència als seus pares terrenals, sotmetent-se a ells (cf. Lc 2,51), també és cert que ell

mostra que l'elecció de vida del fill i la seva vocació cristiana poden exigir una separació per complir amb la seva pròpia entrega al Regne de Déu (cf. Mt 10,34-37; Lc 9,59-62).

287. «És bonic quan les mares ensenyen als fills petits a enviar un petó a Jesús o a la Verge. Quanta tendresa hi ha en això! En aquell moment el cor dels nens es converteix en espai d'oració». La transmissió de la Fe suposa que els pares visquin l'experiència real de confiar en Déu, de buscar-lo, de necessitar-lo, perquè només d'aquesta manera «una generació pondera les teves obres a l'altra, i li explica les teves proeses» (Sal 144,4) i «el pare ensenya als seus fills la teva fidelitat» (Is 38,19).

288. Els moments d'oració familiar i les expressions de pietat popular poden tenir més poder evangelitzador que totes les catequesis i discursos.

289. Els fills que creixen en famílies missioneres sovint es tornen missioners, si els pares saben viure aquesta tasca de manera que els altres se sentin propers i amigables, de manera que els fills creixin en aquesta manera de relacionar-se amb el món, sense renunciar a la seva Fe ni a les seves conviccions.

316. Una comunió familiar ben viscuda és un veritable camí de santificació a la vida ordinària i de creixement místic, un mitjà d'unió íntima amb Déu.

321. Els esposos cristians són per a cadascú d'ells, per als seus fills i altres membres de les seves famílies, cooperadors amb la gràcia i testimonis de la Fe.

Del Papa Francesc: *Christus vivit*

242. Els joves han de ser respectats en la seva llibertat, però també han de ser acompanyats. La família ha de ser el primer espai d'acompanyament.

292. La primera sensibilitat o atenció, és cap a la persona. Es tracta d'escoltar a l'altre, que s'entrega nosaltres amb les seves paraules. El signe d'aquesta escolta és el temps que li dedico a l'altre.

293. La segona sensibilitat o atenció, és la del discerniment. És qüestió d'assenyalar el moment precís en què discerneix la gràcia o la temptació.

294. La tercera sensibilitat o atenció, és escoltar els impulsos que l'altre experimenta “cap endavant”. És l'escolta profunda del “cap a on vol anar l'altre”.

Testimoni d'un matrimoni dels EMD

“Ets el meu fill estimat, preciós als meus ulls”; “(...) i tot el que és meu és teu”.

Després de 34 anys de matrimoni i quatre fills, tres dels quals són adoptats, aquesta frase del fill pròdig ens fa pensar en el què volem transmetre-us.

Nosaltres, com tots els pares, volem donar el millor del que hem rebut i del que hem triat en parella. La tasca segueix sent immensa i inacabada.

El millor, el que ens fa viure i avançar a la vida, és el que tenim dins el cor. En primer lloc, la nostra vida com a fills de Déu, estimats pel Pare. Molt humilment, volem practicar la pedagogia de l'exemple. Però és més fàcil escriure-ho que viure-ho diàriament!

Però també volem transmetre la nostra forma de vida, les nostres alegries, les nostres amistats, els nostres èxits... I sabem que també transmetem la resta a través dels nostres fracassos, els nostres errors, les nostres contradiccions... Malgrat tot, hem intentat sembrar en el cor dels nostres fills i comptem humilment amb la Providència perquè germinin fruits en ells.

Mesurem la nostra pobresa en la transmissió quan, a l'edat de 16 anys, la nostra filla ens va dir: "No crec en el teu Jesús", quan entre germans i germanes es creuen paraules violentes, o quan prenen decisions diferents de les nostres. Cal deixar-se portar, renunciar a l'omnipotència - és una bona escola de vida - i acollir la forma en què cadascú es faci càrrec de la seva vida a la seva manera.

És una alegria veure que el "davantal del servidor" es porta amb entusiasme als diferents moviments juvenils.

La nostra missió com a pares de joves adults d'ara endavant és acompanyar-los preservant els llaços que ens uneixen, estimant-los amb amor incondicional i confiant cadascun d'ells al Senyor i a la Mare de Déu de la Mercè.

4. Preguntes per a la reflexió en parella

Recordem les qualitats de cadascun dels nostres fills i donem gràcies al Senyor per confiar-nos-les.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.
- Explicar com són les nostres relacions amb els fills en el pla espiritual.

B.- Pregària

Efesis 6, 1-4

Fills, obeïu els vostres pares, com vol el Senyor. És just que ho feu així. El primer manament que va acompanyat d'una promesa és aquest: Honra el pare i la mare; així seràs feliç i tindràs llarga vida a la terra.

Pares, no irriteu els vostres fills: eduqueu-los i instruïu-los tal com faria el Senyor.

Mateu 19, 13-15

Llavors li presentaren uns nens a Jesús perquè els imposés les mans i orés, però els deixebles renegaven. Jesús digué: «Deixeu-los, no impediu als nens que s'apropin a mi; dels que són com ells és el Regne del cel». Els imposà les mans i marxà d'allà.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: oració conjugal i oració familiar

Us proposem una oració conjugal i familiar per demanar al Senyor la gràcia de construir el nostre matrimoni i deixar que els nostres fills també es trobin amb el Senyor.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. “Quan arriben els nens, alhora, porten una riquesa immensa i exigeixen una desapropiació formidable”. Quina riquesa han portat els nostres fills i quines privacions ens han exigít?
2. “Un dels grans triomfs de la caritat entre els cònjuges serà la transformació de la relació pare-fill en una caritat plena d'amistat fraterna”. Per als pares joves: com ens preparem per a això? Per a les parelles grans: ¿com ho vam experimentar? ¿Això ha passat alguna vegada?
3. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. ¿Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meva esperança?
4. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
5. Hi ha alguna cosa en el text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Sant Joan Pau II: acte de consagració dels joves a Maria
«Heus aquí la teva Mare» (Joan 19, 27).

És Jesús, oh, Verge Maria,
qui des de la creu
ens va voler encomanar a tu,
no per atenuar,
sinó per reafirmar
el seu paper exclusiu de Salvador del món.

Si en el deixeble Joan
t'han sigut encomanats
tots els fills de l'Església,
molt més em complau
veure encomanats a tu, oh, Maria,
els joves del món.
A tu, dolça Mare,
que he experimentat sempre la teva protecció,
aquesta tarda els encomano de nou.

Sota el teu mantell,
sota la teva protecció,
tots busquen refugi.

Tu, Mare de la divina gràcia,
fes que resplendeixin amb la bellesa de Crist.
Són els joves d'aquest segle,
que a l'alba del nou mil·lenni
viuen encara els turments que deriven del pecat,
de l'odi, de la violència,
del terrorisme i de la guerra.
Però són també els joves a qui l'Església
mira amb confiança, amb la certesa que,
amb l'ajuda de la gràcia de Déu,
aconseguiran creure i viure
com a testimonis de l'Evangelí
al dia d'avui de la història.

Oh, Maria,
ajuda'ls a respondre a la seva vocació.
Guia'ls al coneixement de l'amor veritable
i beneeix els seus afectes.
Sostén-los en el moment del patiment.
Converteix-los en anunciadors intrèpids
de la salutació de Crist
el dia de Pasqua: La pau estigui amb vosaltres!
Juntament amb ells,
també jo m'encomano
un cop més a tu,
i amb afecte confiat et repeteixo:
Totus tuus ego sum!
Soc tot teu!

I també cadascun d'ells,
amb mi, et diu:
Totus tuus!
Totus tuus!
Amén.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Cinquena reunió

EL MINISTERI DE L'HOSPITALITAT

Per qualificar una missió apostòlica de tal importància, es necessita un terme fort: la llar cristiana exerceix una funció de “mediació” entre l'Església i el món. Com a mediador, és el mitjà i el lloc de trobada entre Déu i els homes. (AO, núm. 104, pàg. 96).

1. Pregària a l'Esperit Sant

Vine i guia'ns a tots pel camí de la rectitud!
 Vine i instrueix-nos en tota la veritat!
 Vine, saviesa inassolible, i pels camins que coneixes, salva'ns!
 Vine, Consolador, Esperit Sant i habita en nosaltres!

(Himne *akáthistos* a l'Esperit Sant)

2. Pistes per a la reflexió

La missió d'hospitalitat que incumbeix al matrimoni és una de les intuïcions més originals del pensament del Pare Caffarel. Deriva de la seva profunda lectura eclesiològica de la vida matrimonial: cada família és una petita església en miniatura que posseeix tots els trets i missions de l'Església universal. Etimològicament, la definició literal d'Església és convocatòria o assemblea santa. L'hospitalitat que es requereix de les famílies cristianes expressa aquesta dinàmica d'acolliment i d'agregació eclesial dels homes a Déu. Molts textos de l'Escriptura ho confirmen: “Practiqueu amb deler l'hospitalitat” (Rm 12,13), “Practiqueu mútuament l'hospitalitat sense queixar-vos”. (1 Pe 4,9) “Persevereu en l'amor fratern i no us oblideu de practicar l'hospitalitat” (Hb 13,1-2).

La gran realitat humana de l'hospitalitat

Per què moltes tradicions exalten la noblesa de l'acolliment a casa? El domicili té un pes simbòlic únic. Posiciona a l'ésser humà, físicament i moralment: ennobleix, protegeix i funda la intimitat. Ens reflecteix, casa nostra és una mica com l'individu eixamplat. És el centre de totes les activitats familiars: “allí ens estimem, donem vida, reparem la nostra força física i moral, cuidem els malalts, descansem, ens relaxem; allí celebrem l'adoració del Senyor, acollim als viatgers i els amics. L'ésser humà té una mentalitat d'esclau si no regna almenys en uns pocs metres quadrats”. La universalitat de l'arquitectura domèstica s'expressa en forma d'envans i finestres, responen a dues aspiracions aparentment contradictòries: la necessitat d'intimitat i aïllament d'una banda i el desig de comunió amb els altres, per l'altra. L'hospitalitat és un art que les harmonitza hàbilment: si una preval sobre l'altra, correm el risc d'un individualisme boig o, per contra, d'un comunitarisme en el qual la persona desapareix en el grup.

Més que un espai clausurat per parets, la llar és, sobretot, una realitat espiritual que s'especifica per l'ús que en fem: quan les portes s'obren, els cors han d'obrir-se. La llar és per a la família el que el cos a l'ànima. L'hospitalitat és, per tant, abans de res una disposició espiritual: en acollir-lo, l'hoste s'introdueix al cor de la família i participa de la seva riquesa de comunió. “La veritable hospitalitat, per tant, no consisteix només a compartir el pa, sinó, millor encara, a compartir la vida interior de la llar, les seves alegries i les seves penes, els seus pensaments i els seus sentiments”. La qualitat de l'hospitalitat no és tant una qüestió del que es comparteix materialment, sinó de com es dona. No està viu el record d'aquesta hospitalitat en les llars pobres on vam ser rebuts com a prínceps? La noblesa d'una hospitalitat consumada és una barreja de finor de cor per a destriar a qui convidar, d'audàcia per a acollir, d'escolta i confiança, i d'entusiasme per a endevinar les riqueses de l'hoste i establir una veritable comunió d'ànimes.

L'hospitalitat cristiana

Així com la gràcia assumeix l'amor dels cònjuges, donant-li una amplitud i força renovades, l'hospitalitat cristiana infon a aquesta bella virtut humana una dimensió inèdita. La família, petita cèl·lula de l'Església, ofereix a l'hoste el tresor de les riqueses espirituals de la llar. A través de la caritat, Crist habita en la llar. “Perquè on n’hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d’ells” (Mt 18,20). Un bell estímul desperta la generositat amb la qual superar-se a si mateix en atencions a tots els que són a la casa. Gestos d'amistat i delicadesa emboliquen l'hoste en la comunió amb Déu sense que se n’adoni. L'hospitalitat cristiana sacramentalitza l'acolliment i, si l'hoste està disposat, se submergeix en una dolça comunió, assaboreix una mica de la tendresa de Déu viscuda i rebuda: “Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres” (Jo 13,35). Enfront de tantes ferides i divisions que afligeixen a les famílies seculares dels nostres coetanis, quina consolació i quina bella esperança per a molts, descobrir famílies habitades per l'amor i la reconciliació viscudes autènticament! Descobreixen “que aquesta força salvatge de la sexualitat en el nostre món afrodisíac és aquí, com domesticada i santificada”.

Finalment, acontentem-nos amb evocar les qualitats d'aquesta hospitalitat cristiana: la senzillesa que ens fa pressentir la fraternitat que ens uneix en Déu, la discreta alegria que brota de la pau en Déu, la veritat a punt per a ser testimoniada. “Perquè tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster, i em vau acollir” (Mt 25, 35).

La participació en l'oració familiar presenta un desafiament especial, ja que és el secret d'aquesta font divina. Si l'hospitalitat és un dels secrets de la fecunditat de les reunions d'equip, com no lamentar que molt rarament incloguin l'oració amb els nens entrada la nit?

Es comprèn així que per al Pare Caffarel l'hospitalitat sigui l'apostolat específic del matrimoni cristià: “Avui, com fa vint segles, els sacerdots no poden prescindir de l'ajuda de les llars: el sacerdot és Crist que surt a la trobada dels homes per dirigir-los el missatge del Senyor; la llar és l'Església que acull en el seu si per protegir, alimentar i alegrar aquells als quals la paraula missionera ha guanyat per a Déu” (AO, núm. 104, pàg. 99).

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

Per tant, hem de pensar que, en el pla de Déu, la llar cristiana és una “àrea de descans” en el camí cap a l'Església: allà, sense saber-ho, el no-creient pren el seu primer contacte amb l'Església, el pecador experimenta la seva misericòrdia, el pobre i abandonat descobreix la seva maternitat. No s'espanten per aquest descobriment de l'Església perquè, segons l'admirable expressió d'un matrimoni amic: “la llar és la cara riallera i amable de l'Església”. Quants, que mai haurien anat directament a la comunitat litúrgica i als sagraments, són conduïts suaument cap allà a través de la comunitat familiar. (AO, núm. 107, pàg. 382).

Cada vegada que es vulgui aprofundir en un aspecte de la vida d'una parella o família, cal tornar a l'ensenyament de l'Església sobre el sagrament del matrimoni. Aquest sagrament té la característica que el seu subjecte no és l'individu com en els altres sagraments, sinó la parella com a tal. De fet, funda, consagra i santifica aquesta petita societat, única en el seu gènere, que

està formada per l'home i la dona casats. I és l'única institució natural que gaudeix del privilegi d'entrar en l'ordre de la gràcia, d'estar lligada, com a tal, al Cos Místic. Això, de fet, no pot dir-se ni d'una nació ni d'un monestir: els seus membres bé poden estar units al Cos Místic, però no a l'agrupació com a tal. Mentre que la parella, connectada al Cos Místic, es converteix com en un plançó, en un òrgan d'aquest Cos, la vida del qual el penetra i el porta. Ara bé, aquesta vida, com bé sabeu, té una doble orientació: tant cultural com apostòlica. Cultural, prolonga i fa ressonar l'oració de Crist; apostòlica, continua en el temps la missió pròpia de Crist, provoca el creixement intensiu i extensiu del seu Cos. Aquest doble aspecte de la vida del Cos Místic es trobarà, per tant, en la llar cristiana: com el Cos en la vida del qual participa, la llar és alhora una comunitat d'oració i una comunitat missionera. (AO, núm. 98, pàg. 132).

Del Papa Francesc: *Amoris Lætitia*

324. Sota l'impuls de l'Esperit, el nucli familiar no sols acull la vida generant-la en el seu si, sinó que s'obre, surt de si mateix per vessar el seu bé en d'altres, per cuidar-los i buscar la seva felicitat. Aquesta obertura s'expressa particularment en l'hospitalitat, encoratjada per la Paraula de Déu d'una manera suggestiva: “No us oblideu de practicar l'hospitalitat; gràcies a ella, alguns, sense saber-ho, van acollir àngels” (He 13,2). Quan la família acull i surt cap als altres, especialment cap als pobres i abandonats, és “símbol, testimoni i participació de la maternitat de l'Església” (Joan Pau II). L'amor social, reflex de la Trinitat, és en realitat el que unifica el sentit espiritual de la família i la seva missió fora de si, perquè fa present el *kerygma*² amb totes les seves exigències comunitàries. La família viu la seva espiritualitat essent, al mateix temps, una Església domèstica i una cèl·lula vital per transformar el món.

Del Papa Francesc; *Christus vivit*

217. Crear llar en definitiva «és crear família; és aprendre a sentir-se units als altres més enllà de lligams utilitaris o funcionals, units de tal manera que sentim la vida una mica més humana. Crear llars, «cases de comunió», és permetre que la profecia prengui cos i faci les nostres hores i dies menys inhòspits, menys indiferents i anònims. És teixir llaços que es basteixen amb gestos senzills, quotidians i que tots podem fer. Una llar, i ho sabem tots molt bé, necessita la col·laboració de tots. Ningú no pot ser indiferent o aliè, ja que cadascú és pedra necessària en la seva construcció. I això implica demanar al Senyor que ens regali la gràcia d'aprendre a tenir-nos paciència, d'aprendre a perdonar-nos; aprendre cada dia a tornar a començar. I, quantes vegades perdonar o tornar a començar? Setanta vegades set, totes les que siguin necessàries. Crear llaços forts exigeix la confiança que s'alimenta cada dia amb la paciència i el perdó. I així es produeix el miracle d'experimentar que aquí es neix de nou, aquí tots naixem de nou perquè sentim actuant la carícia de Déu que ens possibilita somiar el món més humà i, per tant, més diví» (Discurs a la visita de l'*Hogar Buen Samaritano* a Panamà 27 gener 2019: *L'Osservatore Romano*, 28-29 gener 2019, 10)

² Del grec: Kerygma: proclamació, missatge

Aquest terme es va utilitzar per a designar el contingut essencial de la fe en Jesucrist anunciada i transmesa als no creients pels primers cristians. Aquesta paraula continua sent utilitzada avui dia per a evocar la proclamació missionera del contingut essencial de la fe cristiana.

Testimoni d'un matrimoni dels EMD

Rebre un estrany a casa teva et canvia la vida i la mirada.

Vivim en una ciutat portuària, lloc de trànsit de molts migrants que volen creuar el Canal de la Mànega per anar a Anglaterra, on l'acolliment té fama de ser meravellós.

Una dona del nostre barri pica el timbre un dissabte i ens diu: “Una parella kosovar amb dos fills, de dos i quatre anys va ser arrestada ahir a la terminal del transbordador. El centre on van portar la família en espera d'una solució només acull dones i nens. El pare dorm a la porta. Sé que sou cristians. A Missa, no podeu demanar una família que els aculli?”. Vam respondre: “Sí, per descomptat que preguntarem!”. El dilluns següent ens van dir: “Lavors, n'heu trobat?”. Vaig contestar: “Ningú va respondre a la nostra crida pel micròfon”. Em va preguntar de nou: “I vosaltres, què?”. Immediatament vaig dir: “Ah... eh... sí, sí, nosaltres mateixos!”. El meu espòs era fora uns dies. Tenia la família davant meu: el pare exhaust i ansiós, la mare amb la seva mirada penetrant i els dos petits amb els seus rostres escrutadors, sense cap equipatge... Penso en la nostra família amb sis fills, ben allotjada, segura... Em poso al seu lloc i dic: “És clar, entreu!”. Sé que el meu marit diria el mateix que jo. I és cert que després, per telèfon, va expressar el seu entusiasme per no deixar aquesta família al carrer mentre que, a casa, podíem estrènyer-nos per acollir-los!

El que havia de ser per uns dies va durar un mes. Els vam deixar la nostra habitació i vam dormir al sofà de la sala d'estar. Els seus fills jugaven amb els nostres. A través de dibuixos i molts gestos, vam comprendre el seu viatge sense sentit, les seves esperances, el seu pànic a la terminal de transbordadors, quan van ser descoberts en un camió cobert de lona, després de dies i dies de trànsit. Vam intercanviar receptes de cuina, compràvem deu barres de pa cada dia al nostre forner. Vam aprendre algunes paraules en el seu idioma, provocant molts riures. Ràpidament vam entendre que la seva forma de vida era bastant diferent de la nostra (especialment en l'ús de la banyera o del vàter!).

Unes setmanes després de la seva precipitada sortida de casa (la policia estava a punt d'expulsar-los), ens van trucar per telèfon per explicar-nos, amb les poques paraules que teníem en comú, que eren a Anglaterra, amb casa, un treball per al pare i una escola per als nens, sense parar de dir-nos “gràcies, gràcies”. La nostra emoció era immensa.

Aquesta experiència, assumida per la família, encara que d'una manera insòlita, va ser extraordinària per a nosaltres. Ens vam adonar que érem molt afortunats de tenir una llar. Va canviar la nostra mirada sobre l'estrany, el migrant, del qual mai en coneixem la història.

4. Preguntes per a la reflexió en parella

Recordem un temps en el qual hem ofert hospitalitat. Donem gràcies per les riqueses rebudes i l'alegria que ens va oferir.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.
- Compartir la nostra experiència d'hospitalitat (com a amfitrions i com a hostes) i les condicions d'una hospitalitat reeixida a la llum d'aquesta experiència.

B.- Pregària

1a Joan 3,17-20

Si algú que posseeix béns en aquest món veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, com pot habitar dintre d'ell l'amor de Déu? Fills meus, no estimem amb frases i paraules, sinó amb fets i de veritat. D'aquesta manera coneixerem que som de la veritat i davant de Déu mantindrem en pau la nostra consciència. Perquè, encara que la consciència ens acusi, Déu és més gran que la nostra consciència i ell ho sap tot.

Gènesi 18, 1-5

El Senyor s'aparegué a Abraham a les Alzines de Mambré. Abraham seia a l'entrada de la tenda, quan la calor del dia era més forta, i va veure tres homes drets a prop d'ell. Tan bon punt els veié, correu a trobar-los des de l'entrada de la tenda, es va prosternar fins a tocar a terra i digué:

— Senyor, si m'has concedit el teu favor, et prego que no passis de llarg sense aturar-te aquí amb el teu servent. Permeteu que portin aigua per rentar-vos els peus i reposeu a l'ombra d'aquest arbre. Entretant aniré a buscar alguna cosa per menjar, i refareu les forces abans de continuar el camí. És per això que heu passat prop del vostre servent.

Els li van respondre:

— Fes tal com has dit.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: la regla de vida.

La regla de vida ens ajuda a reflexionar sobre totes les formes concretes d'obrir-nos als altres.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. Entre "la necessitat d'intimitat i el desig de comunió amb els altres", on ens situem? Després de llegir aquest capítol, creiem que necessitem revisar l'equilibri entre totes dues?
2. Quan rebem convidats, com podem "endevinar les riqueses de l'hoste i establir una veritable comunió d'ànimes"?
3. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meua esperança?
4. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
5. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Salm 146 (145), 5-9

Feliç el qui troba ajuda en el Déu de Jacob
i espera en el Senyor, el seu Déu,
que ha fet el cel, la terra i el mar,
i tot el que s'hi mou!
Ell es manté fidel per sempre,
fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.

El Senyor allibera els presos,
el Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els qui ensopeguen,
el Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters,
manté les vídues i els orfes,
però capgira els camins dels injustos.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Sisena reunió

UNA MISSIÓ ENVERS ALTRES PARELLES

Cal que, quan vegin una llar cristiana, tots aquells homes i dones que aspiren a l'amor humà entenguin que Crist ha vingut a salvar l'amor, i que li ha conferit una nova grandesa i esplendor (*L'Anneau d'Or*, núm. 111-112, pàg. 237)

1. Pregària a l'Esperit Sant

Veniu, Esperit Sant, al meu cor i santifiqueu-lo. Veniu, Autor de tot bé, i consoleu-me.
 Veniu, llum dels esperits, i il·lumineu-me. Veniu, consolador d'ànimes, i conforteu-me.

2. Pistes per a la reflexió

Serem més breus sobre la missió envers altres parelles perquè *Vocació i Missió* (ERI, Fàtima, 2018) l'ha desenvolupada magníficament bé i forma part de la identitat natural del Moviment: un Moviment d'espiritualitat conjugal que proposa mitjans concrets per progressar a la llar en l'amor a Déu i al proïsme. Dipositari com és d'un tresor immens, té una missió específica que es confirma amb les crides dels Papes successius. El discurs del Papa Francesc als EMD l'any 2015 és ben clar en aquest punt: "Però també us convido a comprometre-us, si us resulta possible, d'una manera cada cop més concreta i amb creativitat renovada incessantment, en les activitats que poden organitzar-se per acollir, formar i acompanyar en la fe, fonamentalment les parelles joves, tant abans com després del matrimoni".

Abans de recordar la paraula autoritzada del Moviment sobre aquesta qüestió (*Vocació i Missió*), explicarem dos requisits que garanteixen la qualitat d'aquesta missió per al Pare Caffarel.

La caritat fraterna entre matrimonis dels EMD

La Carta Fundacional de 1947 ja afirmava que "els qui no creuen en Jesucrist seran evangelitzats si veuen matrimonis cristians que s'estimen de debò i s'ajuden mútuament en la recerca de Déu i en el servei als germans. D'aquesta manera, l'amor fratern que va més enllà de l'ajuda mútua esdevé testimoni". No evangelitzen els discursos, sinó el testimoni de la caritat autèntica. De tal manera que un equip ha d'assumir la duresa d'una iniciació veritable a l'amor fratern. El risc seria reunir-se de manera mundana "sota l'impuls de l'amistat i no pas en el nom del Senyor", per rutina o per sentit del deure. O bé posar-se d'acord de nou sobre l'objectiu, encara que rebutjant fins i tot les exigències d'un autèntic aprenentatge de les virtuts, d'una veritat que a vegades pot ser cruel sobre un mateix; en resum, esquivant les exigències d'una autèntica conversió amb els ulls posats en la santedat. Si un matrimoni s'esforça a complir aquests requisits, la seva missió envers els fills i altres matrimonis fluirà i serà fructífera. "No és pas un discurs, allò que pot elogiar dignament l'amor, sinó la vostra vida, esposos cristians compromesos en aquesta magnífica aventura. Us miren, us escolten. No us amagueu. Teniu un testimoni que heu de donar. La consigna de Crist també s'adreça al vostre amor: seràs el meu testimoni". (*L'Anneau d'Or*, núm. 2-3-4, pàg. 16).

Una preparació realista i dinàmica

El Pare Caffarel ens recorda dos requisits en l'acompanyament dels promesos que valen per a les parelles alienes al Moviment.

"La primera feina de l'amor va ser unir. L'amor pecaminós esdevé un treballador de la desunió". El desafiament d'afrontar aquesta paradoxa requereix una concepció realista i dinàmica:

- Realista, perquè imposa, vistes les fragilitats del nostre temps, un “coneixement veritable, lluminós i positiu de la realitat de l’amor en el matrimoni”. Un discurs idealista i “pels núvols”, difícilment podrà ajudar.
- Dinàmic, és a dir “convençut de la força de propulsió que té l’amor”.

Assumir la missió d’acompanyar una parella requereix fonamentar-se en l’amor que els uneix, revelar totes les energies que conté i “purificar-lo des de dins”, tot despertant les consciències i aspiracions latents de bé. En resum, cal adoptar una actitud plena d’esperança teològica: “Si tenen fe en l’amor, és perquè el veuen des de la fe, és perquè l’inscriuen des de l’inici en el misteri nupcial de Crist i l’Església”.

3. Textos per a la reflexió i testimonis

De Vocació i Missió (ERI, Fàtima 2018)

En l'àmbit de la preparació al matrimoni i del seu acompanyament

La missió primordial dels Equips de la Mare de Déu és, per descomptat, irradiar la bona nova del matrimoni. (...) Cal una reflexió per imaginar i crear, inspirant-se sempre en la pedagogia del nostre Moviment, mòduls o recorreguts que puguin proposar-se a parelles joves acabades de casar que desitgin beneficiar-se d’un acompanyament en els primers anys del seu matrimoni sense l’exigència d’integrar-se a cap moviment. (...) Els Equips de la Mare de Déu al món d’avui no haurien d’ignorar tots aquests joves que no gosen triar la via del compromís matrimonial i s’estimen més de viure en situació “d’unió de fet”. (...) Gràcies a la pedagogia que és pròpia dels Equips, se’ls pot ajudar a caminar cap al matrimoni, i fins i tot suscitar en ells el desig d’anar més lluny en el camí de la fe. (...) La implicació dels responsables del Moviment a la pastoral de les diòcesis ha de ser forta. És un desafiament que se’ns planteja, si realment volem que el nostre Moviment sigui fecund cap enfora i doni fruits.

A l'àmbit de les crisis de parella

També sabem que avui en dia no hi ha cap país que es deslliuri d’allò que comunament en diem “la crisi de la parella” que, tot sovint, sorgeix durant els primers anys de convivència. És aquesta crisi una fatalitat davant la qual no hi ha res a fer? Si els Equips de la Mare de Déu pensen que no, aleshores cal que actuïn.

“Especialistes” com són de la parella, ¿no tenen res a aportar en una societat que en l’actualitat no sap proposar altra cosa que la separació i el divorci com a sortides a les crisis conjugals? Per tal d’aconseguir aquest objectiu, és més necessària que mai la posada en marxa d’una veritable pastoral de l’acompanyament, a més de les propostes ja existents que convé, no cal dir-ho, encoratjar i desenvolupar sempre que sigui possible. ¿No podrien els Equips oferir solucions d’acompanyament de parelles, en unió amb professionals del tema, abans que la crisi no esdevingui irremeiable? ¿No és possible portar el testimoni de la grandesa del matrimoni, de la seva riquesa, de la seva bellesa i de la seva perennitat tot i les tempestes que, ben naturalment, el sacsegen?

En el decurs del temps, els Equips de la Mare de Déu han sabut generar propostes que responen a tot de situacions provocades a les parelles per les circumstàncies de la vida. Allò que els EMD han cercat sempre és que, a través de les crisis inevitables, la unió dels cònjuges romanguí sòlida, durable i viscuda en la Fe.

Aprendre a avançar-se a la crisi abans no es faci irremeiable, seria certament una bona fase de discerniment. Els Equips de la Mare de Déu saben inventar i crear en aquest terreny (pàg. 27-29).

Del Pare Caffarel

No crec que els Equips de la Mare de Déu haguessin hagut de dirigir la preparació per al matrimoni, però crec que els Equips de la Mare de Déu haurien d'haver tingut Centres de Preparació per al Matrimoni que haurien estat referències per als altres centres, precisament sobre la base de l'espiritualitat que havien descobert (Henri Caffarel, *Conférence de Chantilly*, 1987).

La missió de l'Amor

Tal com el Pare Caffarel va deixar escrit al número 73 de la revista *L'Anneau d'Or* (gener-febrer de 1957) després d'una reunió al centre de pastoral litúrgica de Versailles, cal canviar la manera de preparar els promesos per al sagrament del matrimoni, presentant-los una visió positiva i viva de l'amor, i no pas un munt de prohibicions i consideracions teòriques. Cal desenvolupar un llenguatge nou i actualitzat, tenir un coneixement clar de les realitats que es viuen, formular una proposta exigent que respongui als aspectes concrets de la vida, imaginar maneres d'acompanyar les parelles que enceten llur vida en comú... De fet, es tracta d'abandonar allò que no funciona i saber renovar la nostra aproximació als joves que es plantegen la convivència (pàg. 54).

Ja el 28 de novembre de 1997, amb motiu de la celebració del cinquantenari de la fundació dels Equips de la Mare de Déu, el Papa Joan Pau II va enviar una carta als dirigents de la Súper Regió Francesa. A la carta parlava, entre altres coses, de matrimonis en dificultats, de persones separades, divorciades o tornades a casar i demanava "que poguessin trobar-se dins l'Església, parelles casades que estiguessin disposades a ajudar-los". D'aquesta petició, en nasqueren els equips Reliance, tal com ens ho van explicar la Nathalie i en Christian Mignonat al Col·legi Internacional de Swanwick l'any 2016.

Aquests equips van acompanyats per matrimonis dels Equips de la Mare de Déu, que denominem "matrimonis acompanyants", com a part de la lògica d'acompanyament definida pel Sínode sobre la Família del 2015: una trobada i un "viatge plegats" per descobrir el Crist ressuscitat.

Aquests equips corresponen a allò que en Timothy Radcliffe havia explicat a Brasília: "Si ens els escoltem, si ens posem les seves sabates i ens posem a la seva pell, aleshores probablement el Senyor ens donarà les paraules encertades. Més i tot, corresponen a l'esperança del Papa Francesc a l'*Evangelii Gaudium*: "L'Església haurà d'iniciar els seus germans –sacerdots, religiosos i laics- en aquest 'art de l'acompanyament', per tal que tothom aprengui sempre a treure's les sandàlies davant la terra sagrada de l'altre (cf. Ex 3,5)" [169]. Vet aquí el signe encarnat de l'acolliment de l'Església i el signe del vincle dels Equips de la Relíquia amb els Equips de la Mare de Déu (pàg. 70).

Al·locució del Papa Francesc als participants a l'audiència concedida als Equips de la Mare de Déu (Aula Clementina, dijous 10 de setembre de 2015)

En fi, no puc sinó animar els matrimonis dels Equips de la Mare de Déu a ser instruments de la misericòrdia de Crist i de l'Església envers les persones que han fracassat en el matrimoni. No us oblideu mai que la vostra fidelitat conjugal és un do de Déu, i que cadascun de nosaltres també hem estat objecte de misericòrdia. Un matrimoni unit i feliç pot comprendre millor que cap altre, com des de dins, la ferida i el patiment que provoquen un abandonament, una traïció, una manca d'amor. Importa doncs que pugueu donar testimoni de la vostra experiència per tal d'ajudar les comunitats cristianes a discernir les situacions concretes d'aquestes persones, acollir-les amb les seves ferides, ajudar-les a caminar en la fe i la veritat, sota l'esguard de Crist Bon Pastor, perquè tinguin la part que en justícia els correspon a la vida de l'Església. No oblideu mai el patiment indescriptible dels fills que viuen aquestes doloroses situacions familiars: vosaltres podeu donar-los molt.

Com que els següents textos del Papa Francesc són importants però llargs, només s'inclouen extractes. Es recomana llegir els paràgrafs citats en la seva totalitat.

Del Papa Francesc: *Amoris Lætitia*

40. Fins i tot a risc de simplificar, podríem dir que hi ha una cultura tal que empeny molts joves a no formar una família perquè estan privats d'oportunitats de futur. Tanmateix, aquesta mateixa cultura concedeix a molts altres, per contra, tantes oportunitats, que també ells es veuen dissuadits de formar una família.

78. La mirada de Crist, la llum del qual il·lumina cada persona (cf. Jn 1,9; *Gaudium et spes*, 22), inspira la cura personal de l'Església envers els fidels que simplement conviuen, o que han contret matrimoni només civil o són divorciats tornats a casar.

79. Davant de situacions difícils i famílies ferides, convé sempre recordar el principi general: "Que sàpiguen els pastors que, per amor de la veritat, estan obligats a discernir bé les situacions" (*Familiaris consortio*, 84).

184. Amb el testimoniatge, i també amb la paraula, les famílies parlen de Jesús als altres, transmeten la fe, desvetllen el desig de Déu, i mostren la bellesa de l'Evangeli i de l'estil de vida que ens proposa. Així, els matrimonis cristians pinten el gris de l'espai públic omplint-lo del color de la fraternitat, de la sensibilitat social, de la defensa de les persones fràgils, de la fe lluminosa, de l'esperança activa. La seva fecunditat s'amplia i es tradueix en milers de maneres de fer present l'amor de Déu en la societat.

206. La complexa realitat social i els desafiaments que la família està cridada a afrontar avui requereixen un compromís més gran de tota la comunitat cristiana en la preparació dels promesos al matrimoni. Cal recordar la importància de les virtuts. Entre aquestes, la castedat resulta condició preciosa per al creixement genuí de l'amor interpersonal.

207. Convido les comunitats cristianes a reconèixer que acompanyar el camí d'amor dels nuvis és un bé per a elles mateixes.

208. Convé trobar a més les maneres, a través de les famílies missioneres, de les pròpies famílies dels promesos i de diversos recursos pastorals, d'oferir una preparació remota que faci madurar l'amor que es tenen, amb un acompanyament proper i testimonial.

211. Tant la preparació pròxima com l'acompanyament més perllongat, han de garantir que els promesos no vegin el casament com el final del camí, sinó que assumeixin el matrimoni com una vocació que els llança cap endavant, amb la ferma i realista decisió de travessar junts totes les proves i moments difícils.

218. D'altra banda, vull insistir que un desafiament de la pastoral matrimonial és ajudar a descobrir que el matrimoni no es pot entendre com una cosa acabada. La unió és real, és irrevocable, i ha estat confirmada i consagrada pel sagrament del matrimoni.

Testimoni d'un matrimoni dels EMD

Portàvem 10 anys casats i 8 als Equips de la Mare de Déu quan el nostre rector va demanar-nos que participéssim a la preparació per al matrimoni de la parròquia. Vam acceptar, i vam afegir-nos a un equip d'uns deu matrimonis que preparaven una cinquantena de parelles cada any. Dos matrimonis acompanyants acollíem 4 o 5 parelles (la majoria de les quals estaven allunyades de l'Església) en una sala parroquial. No fèiem pas de docents, sinó de testimonis. Vam mirar d'ajudar-los a reflexionar mitjançant preguntes (resposta personal, en acabat diàleg a nivell de parella, i després posada en comú...). Vam parlar dels problemes de comunicació, de les expectatives; després vam parlar dels pilars del matrimoni cristià, i vam donar testimoni de les nostres alegries, així com també de les dificultats amb què havíem ensopegat; un obstacle no és un mur contra el qual ens estavellem, sinó una barrera que el cavall pot i ha de saltar; el perdó és el secret d'una llarga vida plegats... Sovint, les parelles que havien viscut plegades durant uns quants anys van donar testimoni que mai no havien discutit entre ells sobre certs temes. Aquestes trobades van permetre'ns de recordar tot el que el Senyor ens ha donat a través del sagrament del matrimoni... i el nostre Equip de la Mare de Déu.

4. Preguntes per a la reflexió en parella

Fem memòria d'algunes ocasions en què el suport del nostre Equip va permetre'ns superar dificultats i donem-ne gràcies al Senyor.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.

- Compartir la nostra experiència amb parelles de la nostra família i amb amics si hem tingut l'oportunitat de recolzar-los o rebre recolzament d'ells.

B.- Pregària

Lc 10, 30-37

Jesús va contestar dient:

Un home baixava de Jerusalem a Jericó i va caure en mans d'uns bandolers, que el despullaren, l'apallissaren i se'n anaren deixant-lo mig mort. Casualment baixava per aquell camí un sacerdot; quan el veié, passà de llarg per l'altra banda. Igualment un levita arribà en aquell indret; veié l'home i passà de llarg per l'altra banda.

Però un samarità que anava de viatge va arribar prop d'ell, el veié i se'n compadí. S'hi acostà, li amorosí les ferides amb oli i vi i les hi embenà; després el pujà a la seva pròpia cavalcadura, el dugué a l'hostal i se'n va ocupar. L'endemà va treure's dos denaris i els va donar a l'hostaler dient-li:

- Ocupa't d'ell i, quan jo torni a passar, et pagaré les despeses que facis de més.
- Quin d'aquests tres et sembla que es va comportar com a proïsme de l'home que va caure en mans dels bandolers?

Ell respongué:

- El qui el va tractar amb amor.

Llavors Jesús li digué:

- Ves, i tu fes igual.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: el deure d'asseure's

Us proposem el deure d'asseure's, que és un dels regals més bonics per a una parella. Podem comentar-ho amb parelles que coneguem.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. Com ens ajudem mútuament dins del nostre equip?
2. Quina resposta donarem a la petició del Pare Caffarel, confirmada pel Papa Francesc i l'ERI a *Vocació i Missió*, de comprometre'ns en la preparació del matrimoni i en el suport a les parelles després del casament, fins i tot quan el seu matrimoni ha fracassat?
3. Hem fet l'experiència d'acompanyar parelles que es preparen per al matrimoni? Què n'hem après?
4. El Papa Francesc ens convida a "aprendre a treure'ns les sandàlies davant la terra sagrada de l'altre". Com reaccionem davant les famílies ferides, les parelles que no viuen d'acord amb els ensenyaments de l'Església o que no són cristianes?
5. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meva esperança?
6. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
7. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Sant Joan Pau II. Àngelus. 28 de desembre de 1980

Oh, Déu, de Vós procedeix tota paternitat
al cel i a la terra,
Pare que sou amor i vida,
feu que cada família humana sobre la terra esdevingui,
a través del vostre Fill, Jesucrist, 'nascut de Dona',
i mitjançant l'Esperit Sant, font de caritat divina,
veritable santuari de la vida i l'amor
per a les generacions que sempre es renoven.

Feu que la vostra gràcia guïi els pensaments i les obres dels esposos
cap al bé de les seves famílies
i de totes les famílies del món.

Feu que les joves generacions trobin en la família
un suport fort per a llur humanitat
i llur creixement en la veritat i l'amor.

Feu que l'amor corroborat per la gràcia del sagrament del matrimoni,
es mostri més fort que qualsevol feblesa i qualsevol crisi,
com les que a vegades passen les nostres famílies.

Feu finalment, us ho demanem
per la intercessió de la Sagrada Família de Natzaret,
que l'Església a totes les nacions de la terra
pugui complir fructíferament la seva missió a la família
i per mitjà de la família.

Vós, que sou la vida, la veritat i l'amor,
en la unitat del Fill i de l'Esperit Sant.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Setena reunió

LA LLAR APÒSTOL

El fi últim de Déu no és crear un univers material, sinó formar un poble. (AO, núm. 109, pàg. 3).

1. Pregària a l'Esperit Sant

Vine, Esperit Sant, i dona'm el do de la saviesa.
 Vine, Esperit Sant, i dona'm el do de la intel·ligència.
 Vine, Esperit Sant, i dona'm el do del consell.

2. Pistes per a la reflexió

Què podem dir sobre l'especificitat de la missió dels membres dels EMD fora de casa? Per descomptat, la família mai no es tanca en ella mateixa: recarregada en el fervor de la pregària, participa en el mateix impuls que l'Església. “Una llar que adora, sempre serà una llar missionera”. Els dons rebuts de Déu no es poden sostreure de la vocació de fer-los fructificar per a la salvació del món. L'aliança concertada en el matrimoni es compromet a exercir una funció pública en la construcció del Regne. “Els veritables fills de Déu reben els dons del Pare només per servir millor el Pare”. Integrant les tasques materials i civils, la missió queda unificada per l'objectiu comú de santificar el món.

Riqueses humanes i abundància de gràcia

Una família cristiana és un lloc únic al món: la vida quotidiana tendeix a amagar a la seva mirada els tresors dels formidables recursos humans i espirituals amb què està beneïda. El més valuós és l'amor conjugal fidel; cridat a difractar-se en una nombrosa fecunditat d'amors diversos (fills, parents, amics, etc.). La crisi contemporània del matrimoni només posa en relleu la seva excepcionalitat i el seu preu. Darrere venen, per irradiació, tots els fruits evocats als capítols anteriors. Aleshores, si remuntem el riu d'aquest amor humà, la font en Déu es revela com la matriu d'innombrables gràcies espirituals. La missió dels cònjuges en l'exterior ve sostinguda per la resplendor d'aquesta autèntica caritat: cosa que exigeix un testimoni decidit de la Bona Nova del matrimoni, encara que també tasques específiques.

El ministeri de la Paraula

El fundador dels EMD insisteix sovint en el servei de la Paraula. El moviment és una escola de vida cristiana que pretén fer de cada membre de l'equip un portador de la Paraula de Déu. “Que tots compreguin que callar és trair: trair el Déu que compta amb vosaltres per transmetre la seva Paraula creadora”. En què consisteix aquest servei? Actuar com a deixeble de Crist i donar compte explícit de la caritat, que és la seva força motriu. La paraula sense acció, l'acció sense paraula, serien desviacions de l'Evangeli. Sí, cal ajudar els que pateixen i s'esforcen per abastar les immenses tasques humanes, a voltes fins a l'heroisme. Però això seria pur activisme si no anés acompanyat per una paraula que revelés de manera valenta la seva motivació secreta i cristiana. Quin missatge hem de portar? “A través del laic que revela a un home les insondables riqueses del cor de Crist, és el mateix Jesucrist qui li diu a aquest home: T'estimo”. L'objectiu d'aquest apostolat extern és, per tant, tan teològic com la seva font: portar la fe, l'esperança i la caritat a aquells als que som enviats. Tant és així que seria una “perversió... tractar de cristianitzar les institucions per estalviar-nos l'evangelització, que és una tasca molt més difícil... en un món envaït per l'ateisme”.

Qui és el meu proïsme

Quins destinataris escollir per aquesta missió evangelitzadora? “Tot famolenc és el proïsme de qui té pa”. Portadors de la Paraula, els cònjuges tenen la vocació de partir-la i compartir-la amb els que tenen gana. Per descomptat, amb els fills, com havíem mencionat. Però, fora de la família, l'escassetat és d'una agudesia sense precedents: “En altres temps, l'ateisme era un producte de luxe; s'ha convertit en una mercaderia... L'ateisme s'està expandint, no hi ha dubte, una mica com una inundació que cobreix regions cada cop més vastes i nombroses”. I si objectem que la missió és massa àmplia i que som incapaços de fer-la: “esteu especialment capacitats per complir aquesta missió precisament perquè sou llars. Teniu un carisma propi”. El poder de l'amor dels esposos cristians és comparable, per al món ateu, a la teofania de l'Esbarzer Ardent, que mai no es consumeix. El descobriment del proïsme al qual soc enviat ha d'anar acompanyat d'un impuls més viu que el sentit comú o la salut espiritual: demana “aquest gra de bogeria evangèlica o, si, us ho estimeu més, aquesta generositat i invencions d'amor que Crist espera dels seus deixebles”.

En un últim punt, el discerniment dels compromisos missioners fora de la llar cal fer-lo de mutu acord entre els cònjuges, i fins i tot amb els fills prou grans. Es correria un risc massa alt que l'apostolat extern fos la coartada per a una fugida i un menor compromís amb la missió primària, que és la santedat de la família. Bàsicament, “les activitats apostòliques i la intimitat conjugal competeixen entre elles mentre no s'entengui que hi ha una estreta interdependència entre l'amor conjugal i l'apostolat”. El deure d'asseure's és el lloc ideal per tal que els cònjuges facin examen i operin aquest discerniment.

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

[Els Equips de la Mare de Déu] són un moviment d'espiritualitat en el qual els cònjuges que el componen en temps d'ateisme pretenen prendre consciència de la presència activa de Déu en ells mateixos primer, i tot seguit a les seves llars, per tal que les seves vides, seguint l'exemple de la vida de Crist, puguin manifestar a Déu les seves perfeccions. O més ben dit, permetre que Déu es reveli i se'ns doni.

Estan preparades les llars del moviment? És a punt el moviment? Com a pare espiritual del moviment, permeteu-me no adular-vos, sinó parlar-vos tant amb amor com amb exigent franquesa.

Això, en primer lloc, és el que crec que es pot posar en l'haver del moviment:

- Una recerca sincera del pensament de Déu sobre el matrimoni i la voluntat de conformar-hi la vida.
- La convicció que tot cristià està cridat a la santedat i que el matrimoni és un camí cap a la santedat.
- La preocupació d'ajudar-se entre marit i muller en aquest camí i de portar-hi els fills.
- Una amistat dintre de l'equip que moltes vegades depassa la simple amistat humana.

- La voluntat de transmetre a altres llars allò que un ha comprès i allò que intenta viure de les riqueses del matrimoni cristià.
- Reconeixent això sense vanitat, tractem de no ser menys lúcids sobre els nostres defectes. (HC, *Les END face à l'athéisme*, 1970).

La força expansiva d'aquesta caritat que regna a la llar és prodigiosa: de cercle concèntric en cercle concèntric, desborda el matrimoni per a estendre's a tota la família, als parents, a la ciutat, a l'Església, a tot l'univers. Sota l'impuls victoriós de la caritat, la llar es converteix en una comunitat missionera.

Però a la llar, com a l'Església de la qual és una cèl·lula viva, com al cor de Crist, el reflux segueix el flux i, en primer lloc, es converteix en una comunitat d'oració: tot flueix de l'oració, tot retorna a l'oració.

La comunitat d'oració i la comunitat missionera són com l'anvers i el revers de la comunitat familiar de l'amor. La llar -comunitat de penitència, comunitat de fe, comunitat d'esperança, comunitat d'amor- és obra de la paraula de Crist present i viva a l'Evangelí. (AO, núm. 117-118, pàg. 234).

Un dinamisme missioner

La llar que s'apropa sovint a l'Evangelí no trigarà a experimentar allò de Sant Pau: “Ens apressa l'amor de Crist”, m'apressa a proclamar la Bona Nova als altres, a compartir amb ells les riqueses espirituals de la meua vida amb Crist. Creix la preocupació pels altres, l'hospitalitat es fa més àmplia i càlida. I, a poc a poc, tots els membres de la família s'adonen que allò que fa als més petits, ho fan al mateix Crist. (AO, núm. 117-118, pàg. 238-239)

Com que els següents textos del Papa Francesc són importants però llargs, només s'inclouen extractes. Es recomana llegir els paràgrafs citats en la seva totalitat.

Del Papa Francesc: *Amoris Lætitia*

35. Els cristians no podem renunciar a proposar el matrimoni amb la finalitat de no contradir la sensibilitat actual, per estar a la moda, o per sentiments d'inferioritat davant el daltabaix moral i humà. Estaríem privant el món dels valors que podem i hem d'aportar. És veritat que no té sentit quedar-nos en una denúncia retòrica dels mals actuals, com si amb això poguéssim canviar res. Tampoc serveix pretendre imposar normes per la força de l'autoritat. Ens cal un esforç més responsable i generós, que consisteix a presentar les raons i les motivacions per optar pel matrimoni i la família, de manera que les persones estiguin més ben disposades a respondre a la gràcia que Déu els ofereix.

201. «Això exigeix a tota l'Església una conversió missionera: cal no quedar-se en un anunci merament teòric i desvinculat dels problemes reals de les persones». La pastoral familiar «ha de fer experimentar que l'Evangelí de la família respon a les expectatives més pregones de la persona humana: a la seva dignitat i a la realització plena en la reciprocitat, en la comunió i en la fecunditat. No es tracta només de presentar una normativa, sinó de proposar valors, responenent a la necessitat que es constata avui, fins i tot als països més secularitzats, d'aquests valors». També «s'ha subratllat la necessitat d'una evangelització que denunciï amb franquesa els condicionaments culturals, socials, polítics i econòmics, com l'espai excessiu concedit a la

lògica de mercat, que impedeixen una autèntica vida familiar, determinant discriminacions, pobresa, exclusions i violència. Per fer-ho cal establir un diàleg i una cooperació amb les estructures socials, així com animar i sostenir els laics que es comprometen, com a cristians, en l'àmbit cultural i sociopolític».

Del Papa Francesc: *Gaudete et exultate*

Benaurats els que treballen per la pau, perquè seran anomenats fills de Déu.

87. Aquesta benaurança ens fa pensar en les nombroses situacions de guerra que es repeteixen. Per nosaltres és molt comú ser agents d'enfrontaments, o almenys, de malentesos. Per exemple, quan sento alguna cosa d'algú i vaig a una altra persona i li ho explico; i fins i tot en faig una segona versió una mica més ampliada i la difonc. I si aconseguixo fer més mal, sembla que em provoca més satisfacció. El món de les tafaneries, fet per gent que es dedica a criticar i a destruir, no construeix la pau. Aquesta gent més aviat és enemiga de la pau i de cap manera benaurada.

88. Els pacífics són font de pau, construeixen pau i amiat social. A aquests que s'ocupen de sembrar pau a tot arreu, Jesús els fa una bella promesa: «Els seran anomenats fills de Déu» (Mt 5,9). Ell demanava als deixebles que quan arribessin a una llar diguessin: «Pau en aquesta casa» (Lc 10,5). La Paraula de Déu exhorta a cada creient per tal que busqui la pau juntament amb tothom (cf. 2 Tm 2,22), perquè «el fruit de la justícia se sembla amb la pau per al qui treballa per la pau» (St 3,18). I si en alguna ocasió a la nostra comunitat tenim dubtes sobre què cal fer, «procurem allò que afavoreix la pau» (Rm 14,19) perquè la unitat és superior al conflicte.

Testimoni d'un matrimoni EMD

Fa tres anys, la Delegació de Joventut de la nostra diòcesi de Sarthe ens va cridar com a matrimoni a fundar una escola de formació per a joves deixebles missioners, anomenada Escola dels 72, jugant amb el codi postal que correspon a la diòcesi de Sarthe i amb els 72 deixebles enviats per Jesús en missió segons l'Evangeli de Sant Lluc (10,1).

La missió d'aquesta capellania és oferir una reunió quinzenal als estudiants de batxillerat i als universitaris per formar-se en l'autoconeixement, en el coneixement de Déu per actuar com a missioners audaços en l'Església, així com a una vida d'oració i trobada amb el Senyor.

Animem aquestes vetllades amb un sacerdot i un altre matrimoni. El nostre paper consisteix a escoltar els joves, ajudar-los a conèixer els seus talents per veure com servir el Senyor, ajudar-los a créixer en llibertat al nostre món i a comprendre millor la posició de l'Església en els temes socials actuals. Després d'aquests tres anys de servei, hem après allò que importa:

- Escoltar els joves i no fer les coses en lloc d'ells.
- Formar-se en habilitats d'escolta per acompanyar-los també entre reunions.
- Ajudar-los a trobar un equilibri ajustat entre la seva energia il·limitada per servir i la seva formació acadèmica i extracurricular.
- Buscar matrimonis joves que els serveixin de mentors per tal que no tinguin la impressió d'estar davant dels seus pares.
- Suscitar la seva trobada amb Crist en una vida de pregària i silenci, sense obstaculitzar el seus talents musicals.

- Formar-los perquè responguin a temes candents, que puguin debatre al pati de l'institut o de la universitat. Aquest servei als joves dona una profunda alegria. La seva energia, el seu sentit del compromís, els seus interrogants, la seva set de comprensió, la seva vida interior... ens edifiquen i desafien les nostres pròpies conviccions i vides de fe. Quant ens ha fet créixer tot això! Que formosa és la nostra joventut!

Senyor, fes-nos serfs atents i disponibles per sadollar la seva set!

4. Preguntes per la reflexió en parella

“Les activitats apostòliques i la intimitat conjugal competeixen entre elles mentre no s'entengui que hi ha una estreta interdependència entre l'amor conjugal i l'apostolat”. Com vivim aquesta exigència en la pràctica? Donem gràcies pel suport del nostre cònjuge en els nostres apostolats.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.
- Compartir les alegries i dificultats que experimentem en els nostres actuals apostolats, o les raons per les quals hem considerat preferible no comprometre'ns per ara.

B.- Pregària

Mateu 5, 13-160

Vosaltres sou la sal de la terra. Però si la sal es torna insípida, amb què la salaran? Ja no és bona per a res, sinó per llençar-la fora i que la gent la trepitgi. Vosaltres sou la llum del món. No es pot amagar una ciutat situada dalt d'una muntanya. Tampoc s'encén una llàntia per ficar-la sota una mesura, sinó al portallànties, per tal que il·lumini tots els que són a casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent, així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: els exercicis espirituals.

Reflexionem sobre els exercicis espirituals que ens ajuden, com als apòstols, a recuperar forces en el contacte íntim amb el Senyor.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. “Que tots compreguin que callar és trair: trair Déu que compta amb vosaltres per transmetre la seva Paraula creadora”. ¿Com podem preparar-nos, formar-nos, per ser capaços de portar aquesta Paraula al món que ens envolta?
2. D'una banda, el Pare Caffarel invita el matrimoni a la missió; de l'altra, el Papa Francesc declara: “Això exigeix tota l'Església a una conversió missionera: cal no quedar-se en un anunci merament teòric i desvinculat dels problemes reals de la persona” (*Amoris laetitia*, 201). Com entaulem el “diàleg” i la “cooperació” (*Amoris laetitia*, 201) amb el món que ens envolta?
3. Com hem equilibrat els nostres apostolats durant les diferents etapes de la nostra vida de parella?
4. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meua esperança?
5. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
6. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Sant Joan Pau II: *Ecclesia in Asia*.

Tu vas afanyar-te a visitar Isabel
per ajudar-la en els dies de la seva espera;
obté per a nosaltres
aquest mateix zel i esperit de servei
en la tasca de l'evangelització.
Tu vas alçar la veu
per cantar les lloances del Senyor;
guia'ns en el joïós anunci de la fe
en Crist Salvador.
Tu vas tenir compassió
dels necessitats
i vas implorar en el seu nom el teu Fill;
ensenya'ns a no tenir por de parlar
del món a Jesús i de Jesús al món.

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Vuitena reunió

LA MISSIÓ DEL CEL

Creure en la perennitat de la parella, formada per dos cònjuges irrevocablement fidels l'un amb l'altre, no és per tant un somni sentimental, sinó una convicció de fe fermament basada en la revelació divina i l'ensenyament tradicional de l'Església (HC, «Compagnons d'éternité?» *Lettre des END*, Des. 1987, pàg. 13)

1. Pregària a l'Esperit Sant

Esperit Sant, concedeix-nos el do de la intel·ligència que ens faci comprendre les veritats de la fe, penetrar el seu sentit i contemplar la seva harmonia interior. Suscita en nosaltres l'amor i la comprensió de les veritats ensenyades per l'Església.

2. Pistes per a la reflexió

L'Església sempre ha reconegut la possibilitat de tornar a casar-se després d'enviudar. Però, en el seu ministeri inaugurat durant la Segona Guerra Mundial, el Pare Caffarel va acollir la intuïció de les dones que aspiraven a consagrar la seva viudetat a Déu en estreta relació amb el cònjuge que es trobava al cel. Ara bé, des dels primers passos de la nostra exploració del pensament del Pare Caffarel, vam tenir la persistent intuïció que la pedra angular de tota la seva comprensió del matrimoni culminava d'alguna manera ...al Cel! Desconèixer aquesta fita, l'eternitat de l'amor, és "tallar-li les ales", privar als cònjuges d'un poderós impuls, de l'esperança de la floració del seu amor, de la seva vida. Aquest impuls és missioner, és també un testimoni de la misericòrdia de Déu que purifica i apleix tot. Un cop més, es tracta de mostrar a les altres parelles que el seu vincle amb la promesa de l'eternitat és un testimoni de la resurrecció.

A l'enfocament del Pare Caffarel sobre la missió trobem els elements comuns a moltes teories de l'apostolat, com els cinc elements essencials per al creixement d'una comunitat cristiana: l'oració, la fraternitat, la formació, el servei i, per descomptat, la missió. Però la seva força única i la seva universalitat es deuen a l'exigència teològica que l'habita. Oblidar això seria no entendre res de les exigències, a vegades dures i fins i tot doloroses, del fundador dels Equips. Fins i tot al preu d'un ideal impossible d'aconseguir? No hi ha creixement sense lluita ni missió sense Creu: "Nosaltres sabem que hem passat de la mort a la vida perquè estimem els nostres germans". Mort i resurrecció, el pas de la Pasqua és la llei comuna de totes les realitats cristianes. El risc seria oblidar el terme, enfonsar-se en un tipus d'activisme missioner massa terrenal, tractar de convèncer la gent de la superioritat del matrimoni cristià deixant de costat la santedat. "Només es pot entendre una realitat -un òrgan al cos humà, una part en una màquina- en relació al tot del que forma part, del seu destí com un tot" I quin és el propòsit d'aquesta obra teològica? Formar un poble "per a lloança de la seva glòria" (EF, 1-14). Al matrimoni s'uneixen la font i la realitat més expressiva d'aquesta glòria del Cel al Casament de Déu amb la humanitat.

Més fort que la mort

L'amor dels cònjuges, purificat pel perdó i la prova de tota una vida, ampliat amb una caritat que brolla de Crist, és més fort que la mort. "Si us plau, escolteu-me. Però primer, guardeu silenci. Recolliu-vos: aquestes coses que vull dir-vos només es poden escoltar amb el cor; un cor pacificat, un cor amorós, un cor creient", ens diu el Pare Caffarel. Des de 1940, els testimonis de moltes vídues a les quals havia acompanyat el moviment li van fer prendre consciència de la certesa que l'autèntica caritat segueix unint els cònjuges separats per la mort. "Els cònjuges verdaderament units saben que el seu amor és una font inesgotable d'alegria, saben que, més enllà del cansament terrenal, els espera una eternitat d'amor i que llavors estaran en comunió els uns amb els altres com mai ho havien estat abans a la terra". Aquesta és l'etapa final de la missió de la parella. La fe i l'esperança passaran, no la caritat que brolla de Déu. La unió santificada dels cònjuges els fa participar en el misteri de la glòria del matrimoni entre Crist i l'Església: és inconcebible que aquesta caritat desaparegui si és autèntica. És un discurs de Pius

XII el 1957, reprès més tard (textos), el que validarà aquesta audaç intuïció: “Lluny de destruir els llaços d’amor humà i sobrenatural contrets pel matrimoni, la mort pot perfeccionar-los i reforçar-los”. El Pare Caffarel va afegir poc després: “És el teu amor mutu un amor-àgape (amor-caritat)? Llavors alegreu-vos, és la prova indiscutible que ja no són els morts sinó els vius... en la mesura en què observeu el nou manament, inaugurareu a la vostra llar aquesta ‘vida eterna’ de la que Sant Joan parla sense parar”.

La missió dels EMD culmina al Cel

Molt aviat, el Pare Caffarel va ser interrogat sobre el lloc que han d’ocupar els membres de l’equip que passaven per la prova de la mort del seu cònjuge. En desaconsellava la sortida, perquè el seu impressionant testimoni de permanència en la caritat conjugal més enllà de la mort és d’immensa força per a tot l’equip. L’amor, si es transfigura per la caritat, no pot ser transitori o fugaç: té un valor etern. Per tant, l’ajuda mútua per fer créixer l’amor dels cònjuges dins dels equips es revela sota una nova llum: no només està en joc la santedat individual, sinó el destí etern de l’amor dels cònjuges. El consol que porten aquests vidus dins dels equips es converteix en una font de considerable consol i esperança per als matrimonis que viuen i lluiten en la fidelitat diària. La mort d’un cònjuge no és una espècie de parèntesi que tanca el matrimoni. El cònjuge supervivent continua l’obra de creixement cristià: per mitjà de l’oració, intercedeix per accelerar l’entrada a la glòria del seu cònjuge; o bé, en les dificultats del dia i en el treball familiar d’acompanyament del cercle proper, es recolza en l’oració del que està amb Déu. La doble acceptació de la mort física del cònjuge i la seva absència de la vida quotidiana obre un camí d’ofrena total davant d’una possessió més profunda de Crist: “Vés, ven tot el que tens”. En canvi, es compleix el punt final de la missió mencionada a la tercera reunió: Crist fa renéixer l’amor del cònjuge en una caritat que té una força d’eternitat.

Així queda clar el zel missioner del Pare Caffarel amb la viudetat consagrada: “Sí, la viudetat consagrada és, en efecte, la realització i la perfecció del sagrament del matrimoni. El sagrament que no ha esgotat la seva virtualitat de gràcia per la mort del cònjuge produirà abundants fruits de santedat, i la vídua consagrada dona ple crèdit al seu valor santificant”.

3. Textos per a la reflexió i testimonis

Del Pare Caffarel

Tot ha acabat i tot és nou. La supervivència de l’amor i el matrimoni és una quimera. Com una unió física, el matrimoni ja no existeix. Com a unió de cors, possessió mútua, el matrimoni ja no existeix. Aquell qui Déu s’ha endut ja no pertany al que queda. Però, si la parella, a través del que queda, accepta aquesta mort, llavors, misteriosament, se salva en el sentit primordial que s’ha aconseguit el seu fi: el matrimoni de cadascun en Crist. En el sentit també que, més enllà de la mort consentida, la parella accedeix a una nova forma. En Crist, a qui cadascun s’ha unit per aquesta mort.

Cadascun troba tots els que són un amb Crist -i, conseqüentment, molt especialment, qui va ser el company de camí i l’ajuda providencial en l’avançament cap a Crist. La parella, a través de la mort, ha passat d’aquest món al món de Déu. Però no sense patir una metamorfosi radical. Aquest nou estat, que serà el de l’eternitat (on amb Déu es recuperaran, transformats, els més alts valors humans), la vídua està cridada a viure-ho ara. (HC, But de la Cordée, 1958)

Del Papa Pius XII: discurs del 16 de setembre de 1957 amb motiu de les Jornades internacionals sobre la família organitzades per la Unió Internacional d'Organismes Familiars.

Lluny de destruir els vincles d'amor humà i sobrenatural contrets a través del matrimoni, la mort pot perfeccionar-los i enfortir-los. Sens dubte, en el pla purament jurídic i en el pla de les realitats sensibles, la institució del matrimoni ja no existeix. Però el que va constituir la seva ànima, el que li va donar força i bellesa, l'amor conjugal, amb tota la seva esplendor i els seus vots d'eternitat continua existint, així com els éssers espirituals i lliures que s'han lliurat l'un a l'altre (...). La vídua romandrà unida en esperit al seu marit, que li suggerirà en Déu les actituds que haurà d'adoptar, li donarà autoritat i clarividència.

Del Pare Caffarel

El seu (Pius XII) ensenyament és clar: més enllà de la mort d'un dels cònjuges, el vincle carnal ja no existeix, ni el vincle jurídic, ni el sagrament del matrimoni que, com tots els sacraments, pertany a l'Església de la terra. Aquestes realitats desapareixen, igual que les bastides cauen quan l'edifici està acabat, però la parella roman. Tanmateix, si l'amor conjugal roman, l'ànima de la parella, que entre dos "éssers espirituals i lliures" transcendeix l'impuls i la unió dels cossos; i, per descomptat, amb la condició que aquest amor sigui efectivament un do mutu, sempre present, ja que no hi ha més do fix que una flama fixa. Els cònjuges fins i tot poden experimentar una "presència" mútua, "més íntima, més profunda, més forta", ja en l'estat de viudetat. El dia del retrobament etern s'estimaran amb una perfecció d'amor insospitada a la terra, perquè se sabran completament transparents a aquest Déu amb qui es veuen cara a cara. Llavors la parella, havent assolit la seva perfecta realització, complirà plenament la seva vocació: seran finalment una perfecta lloança al Déu Creador que va crear la unió de l'home i la dona a la seva imatge, i a Crist Salvador que no només els va restaurar després del pecat original, sinó que els va fer encara més admirables, la imatge i el sagrament de la seva unió amb l'Església. («Compagnons d'éternité ?», *Lettre des END*, Des. 1987, pàg. 12).

Del Papa Francesc: *Amoris lætitia*

255. (...) La seva presència física ja no és possible, però si la mort és quelcom potent, «és fort l'amor com la mort» (Ct 8,6). L'amor té una intuïció que li permet escoltar sense sons i veure en l'invisible. Això no és imaginar l'ésser estimat tal com era, sinó poder acceptar-lo transformat, com és ara. Jesús ressuscitat, quan la seva amiga Maria va voler abraçar-lo amb força, li va demanar que no el toqués (cf. Jn 20,17), per portar-la a una trobada diferent.

257. Una manera de comunicar-nos amb els éssers estimats que han mort és pregar per ells. Diu la Bíblia que «pregar pels difunts» és «sant i pietós» (2 M 12,44-45). Pregar per ells «pot no només ajudar-los, sinó també fer eficaç la seva intercessió a favor nostre». L'Apocalipsi presenta els màrtirs intercedint pels que pateixen la injustícia a la terra (cf. Ap 6,9-11), solidaris amb aquest món en camí. Alguns sants, abans de morir, consolaven als seus éssers estimats prometent-los que estarien a prop d'ells per ajudar-los. Santa Teresa de Lisieux sentia el desig de continuar fent el bé des del cel. Sant Domènec afirmava que «seria més útil després de mort [...] Més poderós a obtenir gràcies». Són llaços d'amor, perquè «la unió dels membres de l'Església peregrina amb els germans que van dormir en la pau de Crist de cap manera no s'interromp [...] Es reforça amb la comunicació dels béns espirituals».

325. Les paraules del Mestre (cf. Mt 22,30) i les de Sant Pau (cf. 1 Co 7,29-31) sobre el matrimoni estan inserides -no per casualitat- en la dimensió última i definitiva de la nostra existència, que necessitem recuperar. D'aquesta manera, els matrimonis podran reconèixer el sentit del camí que estan recorrent, perquè com hem recordat diverses vegades en aquesta Exhortació, cap família és una realitat celestial i confeccionada d'una vegada per sempre, sinó que requereix una progressiva maduració de la seva capacitat d'estimar. Hi ha una crida constant que ve de la comunió plena de la Trinitat, de la unió preciosa entre Crist i la seva Església, d'aquesta comunitat tan bella que és la família de Natzaret i de la fraternitat immaculada que existeix entre els sants del cel. Però a més, contemplar la plenitud que encara no assolim, ens permet relativitzar el recorregut històric que estem fent com a famílies, per deixar d'exigir a les relacions interpersonals una perfecció, una puresa d'intencions i una coherència que només podrem trobar al Regne definitiu. També ens impedeix jutjar amb duresa als qui viuen en condicions de molta fragilitat. Tots estem cridats a mantenir viva la tensió cap a un més enllà de nosaltres mateixos i dels nostres límits, i cada família ha de viure en aquest estímul constant. Caminem, famílies, continuem caminant. El que se'ns promet és sempre més. No desesperem a causa dels nostres límits, però tampoc renunciem a buscar la plenitud d'amor i de comunió que se'ns ha promès.

Testimoni d'un vidu dels EMD

Des d'aquell mes d'hivern, fa set anys, en el qual l'Elisabeth va entrar a la Casa del Pare, des del punt de vista jurídic, tant del Codi Civil com del Codi de Dret Canònic, ja no som casats. La nostra comunitat jurídica s'ha dissolt, el sacrament ha deixat de produir els seus efectes. I, tanmateix...

I, així i tot, l'Elisabeth segueix sent molt a prop meu cada dia, i probablement més constantment que en qualsevol altre moment al llarg dels nostres 36 anys de matrimoni.

Per descomptat, queden els records dels dies feliços, les alegries i les penes; els fills i els nets perllonguen aquests records. I que bo que és recordar-los malgrat la nostàlgia que engendren! També queda la pena pel que no he sabut dir o fer.

Però això no és tot: no es pot viure el present i el futur amb els ulls posats només al mirall retrovisor. L'Elisabeth és aquí avui com ahir: li parlo cada dia, la invoco, li demano consell per a la meua vida, els meus compromisos, les meves responsabilitats familiars.

El lloc d'aquesta reunió és l'Eucaristia. Durant la missa, normalment en aquesta església on som feligresos des de fa 24 anys, la retrobo de nou perquè sé que és amb el Senyor que es fa present a l'altar.

I és a ella, des que va emmalaltir, a qui dec aquesta pràctica quasi diària que necessito i a la que intento romandre fidel des que ella ja no hi és (i encara que les meves oracions per la seva curació no van tenir resposta). En primer lloc, reso perquè si, per casualitat però no ho crec, no fos encara en la plena llum de Crist, hi arribi ben aviat.

Llavors, li confio moltes persones i situacions.

En primer lloc, li demano que protegeixi i il·lumini els nostres fills, joves, gendres i nets, especialment els que no va conèixer aquí a la terra, i als que han de néixer. També li demano

que intercedeixi davant la Mare de Déu per aquest o aquell, ja sigui perquè el Senyor l'aculli al Cel o perquè el guiï a la terra.

La Comunió dels Sants existeix de veritat!

L'Elisabeth, la bona consellera, ja en vida i sobretot als últims mesos de la seva malaltia, m'havia impressionat per la seva lucidesa, la seguretat i l'amabilitat dels consells que donava a la família o a un amic o altre que li ho demanava, pensant primer en els altres.

No em vaig rebel·lar contra la seva mort (ara bé, sí contra la seva malaltia), sabíem que la seva peregrinació per aquesta terra estava arribant al seu final i que em quedaria sol *in hac lacrimarum valle* ("en aquesta vall de llàgrimes", de la *Salve Regina*): Senyor, faci's la vostra voluntat (en aquest moment és difícil de dir, però...). Ens vam estimar encara més durant aquells darrers mesos i és aquest amor el que encara ens uneix avui, perquè crec que ella també m'estima.

Al principi em deia a mi mateix: no envellirem junts.

Per descomptat, que el sofriment indescriptible de la separació és aquí cada dia, però sense ella, la meva brúixola, estaria perdut. No només perdut a la terra, sinó potser perdut al cel on sé que ens trobarem de nou, encara que em sigui difícil imaginar com.

Jean

4. Preguntes per a la reflexió en parella

El nostre amor està cridat a l'eternitat en Crist: gràcies, Senyor, per aquesta dimensió en la qual potser pensem massa poc. Evoquem tot el que fa créixer el nostre amor i donem gràcies.

[Les preguntes proposades no han de substituir a les relacionades amb la intimitat de la nostra vida de parella, que hem de plantejar-nos regularment]

5. La reunió d'equip

A.- Posada en comú

- Compartim les experiències viscudes durant el darrer mes, les que hagin estat significatives en la vida de cada individu o parella.
- Compartir com donar-nos suport, o les nostres dificultats per donar suport les vídues o vidus del nostre entorn.

B.- Pregària

Efesis 1, 3-14

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota mena de benediccions espirituals dalt al cel.

Ens escollí en ell abans de crear el món,

perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls.
 Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist,
 segons la seva benèvola decisió, que dona glòria i lloança a la gràcia
 que ens ha concedit en el seu Estimat.
 En ell, per la seva sang, hem obtingut la redempció,
 el perdó dels nostres pecats.
 La riquesa de la gràcia de Déu s'ha desbordat en nosaltres.
 Ell ens ha concedit tota aquesta saviesa i penetració que tenim.
 Ens ha fet conèixer el seu disseny secret,
 la decisió benèvola que havia pres per executar-la en la plenitud dels temps:
 ha volgut unir en el Crist totes les coses, tant les del cel com les de la terra.
 En Crist hem rebut la nostra part en l'herència;
 ens hi havia destinat el disseny d'aquell qui tot ho duu a terme
 d'acord amb la decisió de la seva voluntat.
 Volia que fóssim lloança de la seva glòria,
 nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança.
 En ell, vosaltres vau escoltar la paraula de la veritat, l'evangelí que us salva.
 En ell heu cregut i heu estat marcats amb el segell de l'Esperit Sant promès.
 I l'Esperit és la penyor de l'heretat que Déu ens té reservada,
 quan ens redimirà plenament com a possessió seva
 i farà que siguem lloança de la seva glòria.

C.- Participació d'un punt concret d'esforç: l'oració.

L'oració ens ajuda a ser conscients del Regne que ja s'està construint a les nostres vides.

D.- Preguntes per al diàleg sobre el tema d'estudi

1. "Ser conscients d'aquesta meta, de l'eternitat de l'amor": com podem tenir en compte, concretament, la dimensió eterna del nostre amor des d'avui?
2. "No hi ha creixement sense lluita ni missió sense Creu": poseu en comú una lluita que us ha permès créixer.
3. En l'ajuda mútua per a fer créixer l'amor dels cònjuges dins dels equips, es posa en joc la santedat individual, però sobretot el destí etern de l'amor dels cònjuges: com ens ajuda al nostre equip a fer créixer el nostre amor?
4. El que he descobert en aquest text és preciós: gràcies, Senyor. Què posa en qüestió les meves certeses i què dona força a la meua esperança?
5. Hi ha cap punt que m'hagi marcat particularment, que m'hagi impulsat a aprofundir-lo? El presento a l'equip.
6. Hi ha alguna cosa al text que em suggereixi una regla de vida?

[NB: el matrimoni que presideix la reunió escull les preguntes que s'adaptin millor al seu grup. També les pot reformular o plantejar-ne d'altres.]

E.- Oració litúrgica

Salm 148,7-14.

Lloeu el Senyor des de la terra,
monstres marins i tots els oceans,
llamps i pedra, neu i boira,
huracans, que compliu les seves ordres,
muntanyes i tots els turons,
arbres fruiters i tots els cedres,
feres i animals domèstics,
rèptils i ocells alats,
pobles i reis de la terra,
poderosos i jutges del món,
infants i vells, joves i noies.
Que tots lloïn el nom del Senyor,
l'únic nom que excel·leix sobre tot altre;
la seva majestat domina cel i terra.
Ell ha donat al seu poble un gran poder.
Càntic de lloança de tots els qui l'estimen,
dels fills d'Israel, el poble que li és proper!
Al·leluia!

F.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

Novena reunió

REUNIÓ BALANÇ

1. Objectiu

La nostra vida d'equip ens ajuda a ser missioners per l'empareda que proporciona a la nostra vida espiritual (només podem transmetre el que vivim autènticament) i a la nostra missió envers el nostre cònjuge. És el lloc de la nostra missió envers els altres membres de l'equip i el nostre suport en la nostra missió en el món. Per això és important fer un balanç anual de la vitalitat del nostre equip.

La reunió balanç és un moment especial de posada en comú i ajuda mútua per viure en una atmosfera d'oració, veritat i comunió. Amb esperit de caritat, es convida a cadascú a avaluar la seva trajectòria personal i de parella, així com la situació de l'equip, evocant les seves dificultats i alegries, amb la finalitat de determinar els aspectes que s'han de reforçar, preservar o, si s'escau, corregir.

“(…) L'essencial és buscar la voluntat de Déu per al matrimoni i l'equip i discernir la seva crida a viure més autènticament l'amor d'agape que és l'ànima de tota comunitat cristiana”.

La preparació prèvia per escrit pot ajudar-vos a aprofundir la vostra reflexió, així com enriquir l'avaluació del vostre equip. Us guiarà la revisió de les actes de la reunió de balanç de l'any anterior. Pot ser que no totes les qüestions proposades s'explorin en profunditat. Us suggerim que us ocupeu de les que us semblin més rellevants per a vosaltres i per al vostre equip. Per posar l'avaluació sota la mirada del Senyor, començarem la nostra trobada amb una oració.

2. Text bíblic: Mt 13,1-9.

Aquell dia, Jesús va sortir de la casa i es va asseure vora el llac. Es reuní tanta gent entorn d'ell, que va haver de pujar en una barca i s'hi assegué. La gent es quedà vora l'aigua. Ell els va parlar llargament en paràboles. Deia:

«Un sembrador va sortir a sembrar. Tot sembrant, una part de les llavors va caure arran del camí; vingueren els ocells i se les van menjar. Unes altres llavors van caure en un terreny rocós, on hi havia poca terra, i de seguida van germinar, ja que la terra tenia poc gruix; però, quan sortí el sol, recremà les plantes, i es van assecar, perquè no tenien arrels. Unes altres llavors van caure enmig dels cards; els cards van créixer i les ofegaren. Però una part de les llavors va caure en terra bona i donà fruit: unes llavors van donar el cent, unes altres el seixanta, unes altres el trenta per u. Qui tingui orelles, que escolti».

Reflexions a partir de la Paraula de Déu

Font: Zenit- comentari sobre les lectures del 15è Diumenge del Temps Ordinari, Any A, 13 de juliol de 2014, Mons. Francesco Follo .

La paràbola del sembrador parla primer de Jesús, el nostre Redemptor, que vol presentar la seva missió i el significat de la seva presència entre nosaltres, amb la utilització de la comparació del sembrador.

En un passatge anterior al que es proposa avui, l'evangelista Sant Mateu escriu: “Jesús recorria totes les viles i pobles, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint

malalties i xacres de tota mena” (9,35). Jesús, per tant, es veu a si mateix com una persona que és enviada “a proclamar l’Evangeli del Regne”. Quan Jesús comença la seva activitat pública s’atribueix un text del profeta Isaïes que diu: “L’Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m’ha ungit. M’ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l’any de gràcia del Senyor” (Lc 4,17-19). Jesús afirma que aquestes paraules profètiques es compleixen en Ell: va ser enviat “per evangelitzar”, per “proclamar un any de gràcia”. El significat profund d’aquesta “paràbola autobiogràfica” (Benet XVI) és aquest: com el sembrador que va sortir a sembrar la llavor, Jesús surt de la casa de Natzaret per sembrar en tots la Bona Nova, l’alegre missatge de Déu que salva la humanitat.

Quan el Papa Francesc parla d’una església en sortida (Exhortació post-sinodal *Evangelii Gaudium*, 24) s’inspira en el sembrador que, sense cedir al cansament, viatja per tot el món als llocs de les seves fragilitats i baixeses, de les seves debilitats i contradiccions, fins i tot al lloc de la blasfèmia contra Ell. El Sembrador mai deixa de llançar la bona llavor. Tenim la impressió que tira el seu gra a l’atzar, però crec que avui podem interpretar aquesta forma de sembrar com un ensenyament de Jesús sobre com ser missioners. La missió no és una qüestió d’estratègies o d’una activitat particular que s’afegeix al teixit de la nostra existència diària. Es tracta, sobretot, de portar una paraula carregada d’una Presència i alimentada cada dia per una experiència de fraternitat, que torna a proposar a cada individu, cada dia, la pregunta “qui soc jo”, d’on vinc, però sobretot, “on vaig i per què?” (...)

La paràbola d’aquest sembrador, que és el Senyor, que sembra en abundància, en ajuda a creure en consciència i compromís per acceptar la Paraula de Déu i fer-la fructificar. Hi ha tants riscos i tantes situacions en les quals la Paraula de Déu no dona fruit, no per la inacció de Déu, que no podria ser més actiu en la seva acció, sinó per les nostres distraccions, la nostra superficialitat, les nostres temptacions. Així que el sembrador Jesús escampa la seva llavor per tot arreu, es podria dir que “desaprofitant-la”, no descarta cap terra, estimant que tota terra és digna de confiança i atenció. Així, l’Església, a través dels seus bisbes, sacerdots i tots els fidels, ha d’oferir la Paraula a tothom i ha de fer-ho sense escatimar esforços.

Aquesta és la vocació de tot cristià. Tots som sembradors de la Paraula, des del Papa fins a l’últim batejat. No estem al mateix nivell ni tenim les mateixes responsabilitats, però tots som sembradors encarregats de portar la Paraula al món, sabent que la Paraula és la nostra vida fins i tot més que la nostra veu.

Cada matí, tot cristià ha de sortir de casa per guanyar prou diners per mantenir-se materialment, però també cal mantenir-se espiritualment, “sortint a sembrar a Crist, el gra que es converteix en Pa”, sense desanimar-se si una part del gra cau en una terra que no és bona (...).

3. Textos del Pare Caffarel

La primera i més característica responsabilitat apostòlica de la llar és augmentar el Poble que rendeix culte, per garantir la continuïtat del veritable culte a Déu a la terra a través de l’exercici d’aquest poder propi del matrimoni, el poder procreador i a través de l’educació.

Segona responsabilitat, no menys imperativa: l’apostolat “profètic” del matrimoni. En el sentit bíblic de la paraula, el “profeta” és l’ésser humà que parla en nom de Déu. Per la seva vida, pel

seu exemple, pel seu comportament, el matrimoni cristià ha de proclamar la doctrina matrimonial.

Tercera responsabilitat: si la llar cristiana és una cèl·lula de l'Església, si forma part del Misteri de l'Església, tant els que hi viuen com el que venen han de poder trobar i beure d'ell la vida eclesial.

El quart aspecte de la responsabilitat apostòlica de la llar: si hi ha un apostolat individual, fora de la llar, [aquest] és la comunitat de l'Església on cadascun dels seus membres venen a reposar, per començar de nou amb delit.

Cinquena forma d'apostolat de la llar: l'apostolat de l'oració, d'aquella vida cultural que és el primer i essencial aspecte de la seva vocació sacerdotal (AO, núm. 111-112, pàg. 225-240).

Així que contribuir a la santificació de la llar no és només santificar l'entorn, com acabo de mostrar, sinó també santificar el demà. Quan Crist s'apodera de la llar, s'apodera de la font mateixa de la vida. Una vegada que és santificada, el riu és santificat -el riu, és a dir, les generacions del demà-. L'acció apostòlica no només progressa en extensió al pla horitzontal: arribant cada vegada a més gent, sinó també en profunditat: fent que el diví penetri en el més profund de l'humà, el més carnal, el més temporal (AO, núm. 111-112, pàg. 305-321).

"A la reunió balanç del vostre equip es demanarà a tots els matrimonis que no responguin a la pregunta: Ens trobem bé al moviment? (No és una guarderia d'adults) Sinó aquesta altra pregunta: Estem decidits a comprometre'ns plenament amb els Equips, i amb la seva ajuda, en la missió com a testimonis de Déu enmig d'aquest món que amenaça en submergir la creixent marea de l'ateisme?" (HC, *Les END face à l'athéisme*, 1970).

4. La reunió d'equip

A.- Lectura i meditació de la Paraula: Mateu 13,1-9.

B.- Salm responsorial de la missa del dia

C.- Posada en comú.

Serem breus en la posada en comú de la nostra actualitat, per centrar-nos en l'avaluació de la vida dins del nostre equip (la posada en comú i el tema són objecte d'una avaluació particular):

Fer equip

"Un Equip de la Mare de Déu no és una simple comunitat humana que es reuneix 'en nom de Crist' i vol ajudar als seus membres a progressar en l'amor a Déu i en l'amor al proïsme..." (*Carta dels Equips de la Mare de Déu*).

- Ha progressat el nostre equip en l'escolta, en el respecte dels punts de vista, suport i estímul? Tothom ha estat capaç de trobar el seu lloc i d'expressar-se, ni per massa ni per massa poc?

- Identifiquem si experimentem situacions particulars o difícils a entre els membres de l'equip.
- Realitzem la nostra posada en comú de veritat? Si ens ha ferit algun dels membres de l'equip, hem pogut parlar amb respecte?
- Quins mitjans hem tingut per millorar com a equip?

A les nostres reunions

- Com la preparem? Per escrit? Amb el consiliari o l'acompanyant?
- Posada en comú. Hem tingut cura de preparar-la abans de la reunió per ser concisos explicant 2 o 3 esdeveniments importants? Aquests esdeveniments han estimulat la nostra oració? El nostre equip se n'ha beneficiat?
- Com vivim el temps d'oració en equip? Quina importància li donem?
- Quin lloc donen els matrimonis del nostre equip al consiliari o a l'acompanyant?
- Com viu el consiliari o l'acompanyant el seu paper a l'equip?
- Quins vincles tenim amb el moviment? Quin lloc li hem donat al nostre matrimoni enllaç? Concretament, ens deixem interpel·lar per la Carta, la pàgina web, els butlletins de notícies o les reunions de sector, regió o superregió per progressar en la nostra fe? Davant de tot el que ens aporta el moviment, ens plantejem qüestions sobre el que donem al moviment per tal que pugui viure i desenvolupar-se?

D.- Participació

Només podem transmetre el que experimentem autènticament. Per tant, només podem ser missioners si sempre tractem de progressar a la nostra vida espiritual.

La participació, com hem vist al llarg de les nostres reunions d'aquest any, consisteix en una comunicació profunda sobre la vida del matrimoni, centrada en els punts concrets d'esforç. Aquests punts concrets d'esforç són les columnes o marcs de la vida interior del matrimoni EMD, és a dir, de l'espiritualitat conjugal.

Per tant, perquè les nostres reunions mensuals siguin una verdadera *Ecclesia*, cal que centrin la participació en els punts concrets d'esforç, sabent informar de les experiències reals de la vida de parella i perquè els matrimonis, acompanyats pel consiliari, puguin ajudar-se mútuament en profunditat.

Així doncs, a la participació no ens hem de conformar a dir si el matrimoni ha observat o no els punts concrets d'esforç, sinó sobre aquesta base, participar veritablement als altres la pròpia vida espiritual. "Que tots compreguin que callar és trair: trair Déu que compta amb vosaltres per transmetre la seva Paraula creadora". Com podem preparar-nos, formar-nos, per ser capaços de portar aquesta Paraula al món que ens envolta?

Sobre el matrimoni

- Com ha percebut el matrimoni el seu progrés espiritual durant aquest any?
- Com han ajudat els CEP al matrimoni en el seu progrés espiritual?
- Quin PAE han provocat un canvi d'actitud significatiu a la vida de cadascú i a la vida de la parella?

Sobre l'equip

- Com avalueu la participació a la reunió d'equip durant l'any?
- Què us han aportat els altres matrimonis?
- Com pot contribuir el consiliari al creixement de l'equip?

Sobre el moviment

- Ha ofert el Moviment (des del sector, regió, superregió i internacionalment) oportunitats de formació sobre la mística dels punts concrets d'esforç i de la participació? Quines? N'heu tret profit d'aquestes oportunitats de formació?

E.- Conversa sobre el tema

- Què és el que més ens ha tocat, o el que ha estat realment beneficiós per al creixement de la vostra espiritualitat conjugal i del vostre compromís missioner, en cadascun dels capítols d'aquest tema d'estudi?
- Els textos del Pare Caffarel utilitzats en aquest tema d'estudi tenen una distància d'uns 50 o 70 anys respecte els escrits actuals del Papa Francesc. Què penseu de l'actualitat del pensament del Pare Caffarel sobre la missió del matrimoni? Segueix representant, avui en dia, una contribució a la teologia del matrimoni?

F.- Eixos del nostre progrés i compromisos per al curs vinent

Als Equips de la Mare de Déu no ens comprometem amb l'èxit, sinó amb el progrés, cadascú al seu propi ritme. D'acord amb el que hem compartit:

- Quines àrees de progrés veiem que necessitem per a nosaltres mateixos?

“Els equips no són guarderies per a beats, sinó que reuneixen buscadors incansables de Déu, formats per matrimonis que desitgen viure la seva fe. (...) Qui formi part dels Equips ha de respectar les regles de joc amb franquesa”. Conscients de la nostra llibertat, però també de les exigències que el moviment ens convida a seguir segons les nostres capacitats:

- Decidim continuar el pròxim curs el camí proposat pels Equips de la Mare de Déu?

El matrimoni responsable d'equip és el seu pastor. La seva missió té tres dimensions: l'espiritual, la humana i l'obertura al moviment. Si ho desitja pot donar testimoni sobre la forma en què ha viscut la seva missió.

Hem escollit un nou matrimoni responsable d'equip. Per al curs que ve:

- Esperem d'ell una animació particular (en el sentit de donar una ànima), sobretot durant el temps de participació, l'animació del qual té a càrrec seu tot l'any?

F.- Enviament dels matrimonis en missió

Per solemnitzar l'enviament en missió del nou matrimoni responsable de l'equip, l'actual matrimoni responsable pot passar-li un ciri encès o un altre objecte que simbolitzi la responsabilitat espiritual; el consiliari o acompanyant espiritual pot beneir al nou matrimoni responsable d'equip.

També pot beneir els membres de l'equip, enviats en missió durant aquest període sense reunions, tant si marxen de vacances com si no. Cada matí, tot cristià ha de sortir de casa per guanyar prou diners per mantenir-se materialment, però també cal mantenir-se espiritualment, “sortint a sembrar a Crist, el gra que es converteix en Pa”, sense desanimar-se si una part del gra cau en una terra que no és bona (...)”

H.- Pregàries finals

- Per la canonització del Pare Caffarel
- Magnificat

ANNEXOS

1. ORACIÓ PER A LA CANONITZACIÓ DEL SERVIDOR DE DÉU HENRI CAFFAREL

Déu, Pare nostre,
vau posar al cor del vostre servidor Henri Caffarel,
un impuls d'amor que l'unia sense reserva al vostre Fill
i l'inspirava per parlar d'Ell.

Profeta del nostre temps,
ensenyà la dignitat i la bondat de la vocació de cadascú
segons la crida que Jesús ens dirigeix a tots: "Vine i segueix-me".

Ell va despertar l'entusiasme dels cònjuges
davant la grandesa del sacrament del matrimoni,
imatge del misteri d'unitat i d'amor fecund entre Crist i l'Església.
Ensenyà que sacerdots i matrimonis
són cridats a viure la vocació de l'amor.
Va guiar les vídues: l'amor és més fort que la mort!
Impulsat per l'Esperit
va dirigir molts creients pel camí de la pregària.
Posseït per un foc devorador, estigué ple de Vós, Senyor.

Déu, Pare nostre,
per la intercessió de la Mare de Déu
us demanem que accelereu el dia
que l'Església proclami la santedat de la seva vida,
per tal que tots descobreixin l'alegria de seguir el vostre Fill,
cadascú segons la vocació de l'Esperit.

Déu Pare nostre, invoquem el pare Caffarel per...
(*precisar la gràcia que es demana*)

- Oració aprovada per Monsenyor André VINGT-TROIS – Arquebisbe de París.
- "Nihil obstat": 4 de gener de 2006 – "Imprimatur": 5 de gener de 2006

En cas d'haver rebut una gràcia per la Intercessió del Pare Caffarel, escriviu a l'Associació d'Amics del Pare Caffarel contact@henri-caffarel.org

2. MAGNIFICAT

La meva ànima magnifica el Senyor,
el meu esperit celebra Déu que em salva,
perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa.
Des d'ara totes les generacions em diran benaurada,
perquè el Totpoderós obra en mi meravelles:
el seu nom és sant,
i l'amor que té als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.
Les obres del seu braç són potents:
dispersa els homes de cor altiu,
derroca els poderosos del soli
i exalta els humils;
omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.
Ha protegit Israel, el seu servent,
com havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham
i a la seva descendència per sempre.

Glòria al Pare, glòria al Fill i glòria a l'Esperit Sant.
com era en un principi, ara i sempre.
pels segles dels segles. Amén.

3. ABREVIATURES I ANOTACIONS

AO

L'Anneau d'Or. Cahiers de spiritualité conjugale et familiale, revista fundada pel Pare Caffarel el 1945 i publicada fins al 1968.

Aquests dos números van ser escrits en la seva totalitat pel Pare Caffarel:

L'Anneau d'Or, numéro spécial 111-112, «Le mariage, ce grand Sacrement», mai-août 1963.

L'Anneau d'Or, numéro spécial 117-118, «Le mariage, route vers Dieu», mai-août 1964.

HC

Les Équipes Notre-Dame face à l'athéisme. Henri Caffarel, Les Équipes Notre-Dame.

Essor et mission des couples chrétiens, Paris, Équipes Notre-Dame, 1988.

Conférence de Chantilly, 1987. Conferència del Pare Henri Caffarel a la Reunió de Responsables Regionals Europeus, Chantilly, 3 de maig de 1987.

But de la Cordée, Henri Caffarel. Document sobre la Cordada, primera denominació de la Fraternitat de Nostra Senyora de la Resurrecció, Institut de Viudes Consagrades.

Altres

Vocació i Missió a l'albada del tercer mil·lenni, Equips de la Mare de Déu, Equip Responsable Internacional, Fàtima, juliol de 2018.

La missió de l'amor. Aneu per tot el món. Tema d'Estudi del curs 2017-2018.